

Эсэгэ ороноо, эхэ нютагаа эб хамта мандуулая!

БУРЯАД

Бүгэдэ арадай сонин

ҮНЭН

1921 оной декабриин 21-нээ гарана

2003
май
8
Четверг
№ 68
(20730)

Нажарай эхин
улаагшан
могой
харын
7
гарагай
5

Буряд Республика

АГУУЕХЭ

Уоллаж Аркадия БАТОМУНКУЕВА

Илалтын Һайндэрөөр!

АГУУ ИЛАЛТЫН ҺАЙНДЭРӨӨР!

Хүндэтэ нүхэдүүд!
Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай дүүрэнһээ хойшо 58 жэл үнгэрбэ. Фашис Германи болон тэрэниие дэмжэгшэдтэй хэһэн шуһа адхаралгата дайнда совет арад илалта туйлаа һэн.

Арадай энэ баатаршалгын һүр һүлдье үе сагайһье бууруулжа шадахагүй байһыень мүнөө харһабди. Энэ Илалта айхабтар үнэтэй сэгтэйгээр туйлагдһан байгаа. Тэрэнэй мандалда олон миллион хүнэй ами наһан, һандаргадһан хотонууд, һуурин тосхонууд табигдаһан байгаа.

Энэ даие бидэ мартаха эрхэгүйбди. Маанадта иимэ эрхэ хэзээдэһье үгтэхгүйл.

Сэрэгшэд болон офицернүүдэй хэмжээлэшгүй эрлэхэг зоригой, шэн габьягай, ара талада ажаллагһадай үнэн шударгы ажалай ашаар лэ Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда асари ехэ амжалта туйлагдаа һэн. Зүгөөр манай орон эдэ бүхы туршалгануудые, шалгалтануудые дабаһаһа гадна, илажа гараа бэлэй. Богонихон болзор соогоо тэрэ арадай ажахые һэргээн бодхоон байгаа. Аха үгтэнэй энэ баатаршалга маанадта бултандамнай һажажа дэмжэлгын ёһотойл гэршэ жэшэ болоно. Бидэ бээе һулаар табижа, гэрэлтэ һайхан ерээдүйдөө этигэл найдалаа алдаха юм аалди? Хэрбээ манай эсэгэнэр болон үбгэ эсэгэнэрэй ой ухаанда орошогүй юумэ туйлажа шадаад байхадань, бидэ шадахагүй юм аалди!

Хоёр жэлэй үнгэрхэдэ, Агууехэ Илалтын шэнэ оёе тэмдэглэхэбди. Энэ гайхамшагта һара үдэртэ бэлэдхэл үни хада эхилэнхэй. Болохоёо байгаа энэ һайндэртэ зориулагдһан хэмжээ ябуулануудай дэлгэрэнгы түсэб Буряд Республикын Правительствын апрель парада болоһон суглаан дээрэ баталагдаа һэн.

Агууехэ Илалтын баярта ойдо зориулагдһан хэмжээ ябуулануудые бэлүүлхэдэ, манай ветерануудай һуудал байдалаа анхаралаа хандуулжа, али бүхы хангалгануудые үзүүлхэ, залуу үгтэндэ патриот ёһоной, Эсэгэ орондоо үнэн сэхэ байлгын жэшээ харуулха ёһотой байһандаа дүңзэги сэдхэлхээ батаар этигэнэб.

Хүндэтэ ветеранууд!
Хүндэтэ нютагаархид!

Агуу Илалтын һайндэрөөр Таанадые Буряд Республикын Правительствын үмэнзһөө, өөрынгөө зүгһөө бүхы зүрхэ сэдхэлхээ халуунаар амарһалнаб! Элүүр энхэ, зол жаргалтай, амгалан тайбан, ажана тэниглэи ажаһуухыетнай Таанадта хүсэнэб!

Илагша-арадта алдар соло!
Баатарай үхэлөөр унагшадта - хэтэ мүнхын дурасхаал!

Л.В.ПОТАПОВ,
Буряд Республикын Президент.

ИЛАГШАДТА ДОРО ДОХИН ҺҮГЭДЭНЭБДИ

Дайнай болон ажалай хүндэтэ ветеранууд!

Дайн дажар хадаа хүн түрэлтэндэ ходоодоо эгээл хүндэ хүшэр туршалга болодог гэшшэ. Дэлхэйн хоёрдохи дайн урда тэонь үзэгдөө дуудаагүй ехэ туршалгануудые, гаслан зоболон, гуниг гашуудал бумбэрсэгэй арад түмэндэ асараа һэн. Энэ дайнда туйлагдһан Илалтаһаа хойшо 58 жэл үнгэрөө. Хүн түрэлтэнэй хоротон дайсанниие - бүрин тахал болохо фашизмые даража, Илалта туйлахадаа, һомбэрсэг дэлхэйн бүхы арадуудые гитлеровскэ Германияин дарлалта мүлжэлгһөө аршалан абарһан байгаа.

Айхабтар ехэ хүсэлэл оролдолгонуудай ашаар, олон миллион хүнэй ами наһанай таһаралгаар, түбхын түрүүн совет арадай туйлай ехэ гарза хохидолоор энэ Илалта туйлагдаа һэн. Манай арад олон миллион хүбүүд, басагадаа Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай фронтнуудта эльгээжэ, тэдэнэй олонхид баатарай үхэлөөр унаһан байгаа. Фабрика, заводуудта, колхоз, совхозуудта шэн габьяата ажалаараа Илалта шэрээлсэһэн ара талада ажаллагһадай баатаршалга алдар суутай, юугээрһье сэгнэшгүйл.

Түүхэтэ Илалтын туйлагдатар амиды мэндэ ябажа шадаагүй бүхы хүнүүдэй дурасхаал маанадта пангин лэ. Газар дэлхэй дээрэ амгалан байдал зохоёхын тула фронтнууд дээрэ баатаршалга гаргажа, наһа барагшадта доро дохин һүгэдэнэбди.

Үнгэрһэн жэлнүүд түүхэдэ ороо, гэбэһье Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай фронтнууд дээрэ, ара талада энэ Илалта шэрээлсэһэн бүхы хүнүүдтэ гүнзэги сэдхэлхээ баяр баясхалан хүргэнэбди.

Фронтын болон ара талын хүндэтэ ветеранууд! Мүнөө Росси өөрынгөө түүхэдэ ороо хүшэр байдалда ороод байна. Тиигэһье һаань, бидэ Таанадта бултандатнай һайн байдал хангаха уялгатайбди. Энээнэй тула гансал үгөөрөө бэшэ, харин ветеранууд тухай федеральна хуули бодотоор бэлүүлхэ ёһотойбди. Тэрэ урлын фронтвикуудай, ара талада ажаллагһадай аша туйһе хамгаалан, Таанадай эрхэнүүдые лаб хангаха ёһотой. Ветеранууд тухай хуулиин бүхы дүримүүдэй хэлбэршэггүйгөөр сахигдахын тула Буряд Республикын Арадай Хурал өөрынгөө зүгһөө аргагай бүхы юумсээ хэхэ юм.

Общество дотор мүнөө үедэ тохёолдожо байһан бүхы бэрхэшээл түбэгүүд дабагдаа, саашадаа тэдэниие нэрэтэй түрэтэйгөөр дабажа гарахабди гэжэ найданабди.

Илагшадта үшөө дахин доро дохин һүгэдэнэбди! Фронтвикууд-ветерануудта, ара талын ажалшадта элүүр энхэ, зол жаргалтай ябахыень, амгалан тайбан ажаһуухыень хүсэнэбди! Залуушуул аха үгтэнэйгөө нэрэ түрэдэ хүрэмэ байһые саашадаһые оролдохол. Илалтын һайндэрөөр, Буряд ороной ажаһуушад!

А.Г.ЛУБСАНОВ,
Буряд Республикын Арадай Хуралдай Түрүүлэгшэ.

Муз. Д. Тухманова
Сл. В. Харитонова

ДЕНЬ ПОБЕДЫ

День Победы, как он был
от нас далек,
Как в костре потухшем таял
уголек.
Были версты, обгорелые,
в пыли, -
Этот день мы приближали
как могли.

Привет:
Этот День Победы
Порохом пропах,

Это праздник
С сединою на висках.
Это радость
Со слезами на глазах.
День Победы!
День Победы!
День Победы!

Дни и ночи у мартеповских
печей
Не смыкала наша Родина
очей.

Дни и ночи битву трудную
вели -
Этот день мы приближали
как могли.

Привет:
Здравствуй, мама,
возвратились мы не все...
Босиком бы пробежаться
по росе!

Пол-Европы прошагали,
полземли, -
Этот день мы приближали
как могли.

Привет:

«Буряад үнэн» сониной заншалта
57-дохи эстафетэ

ХҮДӨӨГЭЙХИД ТҮРҮҮШЫНХИЕЭ ХАБААДАБА

Табин долоодохи жэлээ «Буряад үнэн» газетын шанда хүртэхын түлөө хүнгэн атлетикын эстафетэ заншалта ёһоороо майн 2-ой үдэр үнгэргэгдэбэ.

Мүрьсөөндэ хабаадагшадай парадта Залуушуулай хэрэгүүдэй, аяншалгын, физическэ культурын болон спортын талаар гүрэнэй хорооной түрүүлэгшэ С.В. Мантуров, «Буряад үнэн» хэблэлэй байшангай генеральна директор, ахамад редактор А.Л. Ангархаев гэгшэд амаршалгын үгэ хэлэжэ, амжалта ба талаан хүсэһэн байна.

Энэ удаа мүрьсөөндэ 130

команда хабаадаа, мянга гаран тамиршад суглараа гэжэ онсолоё. Гадна спортдо дуратайшуул, харагшад Ленинэй гудамжаар дүүрэн баяртай, хүжоутэйнууд ябанад хэн. Эндэ дунда хургуулинуудай командануудые тэмдэглэмээр. Юуб гэхэдэ, аяар 33 хургуулинууд хабаадаа. Тиихэдэ түрүүшынхиеэ хүдөөгэй хургуулинууд ерээ. Нэрлэбэл, Ивалгын, Ноёхоной, Тээгдын дунда хургуулинууд.

Мүрьсөөнэй дүнгүүд тухай тодорхойгоор удаадахи дугаарта толилхобди.

Ц.НАДЦАЛОВА.

БАЯРАЙ ОРШОНДО ҮНГЭРӨӨ

Байгша оной апрелин 30-най үдэшэ Зүүн Сибирийн гүрэнэй технологическа университетэй Соёлой түбтэ Баргажаннаа гарбалтай Улаан-Үдэ хотодо ажаһуудаг нютаг зоной нийтын эмхи Хабарай, ажалай хайндэртэ, Агуу Илалтада зорюулжа, Баян-Гол тоонтотой Буряад Республикын арадай артист Максим РАДНАЕВАЙ концерт баярай оршондо олон харагшадай хабаадалгатайгаар боложо үнгэрбэ.

Баяр ёһололой энэ концертдэ оперо болон баледэй академическэ театрай мэдээжэ залуу дуушад Татьяна Шойдогбаева, Дамба Занданов, Батор Будаев гэгшэд эдэбхитэйгээр хабаадажа, шэнээр баригдаһан уужам салуу Соёлой түб соо

олоороо суглархан харагшадай зүрхэ сэдхэлые баясуулба. Россин Федерациин искусствын габыята ажал ябуулагша Валерий Галсановой хүтэлбэрлэн Чингис Павловой нэрэмжэтэ арадай инструментнүүдэй оркестр хабаадажа, концертын ябасые шэмэглээ.

Буряадай арадай артист Максим Раднаев нютагайхидайнгаа урда амаршалгын үгэ хэлэхэдэ, тус оркестртэй нягта холбоотой ябанаа онсолон тэмдэглээ.

Баяр ёһололой концертдэ ерэнэн харагшад Максим Раднаевта баглаа сэсэгүүдые барюулжа, зохёохы ажалдань амжалтануудые хүсэбэ.

Д. ХУБИТУЕВ.

«МАКБУР» ҮЙЛЭДБЭРИЕЭ ШЭНЭЛБЭ

«Макбур» майн түрүүшын үдэр «Бюлер» гэжэ мэдээжэ швейцарска фирмын шэнэ, мүнөө үеын технологёр хүдэлжэ эхилбэ. Энээнэй ашаар сүүдхын 36 тонно макаронно зүйл үлүү гаргажа, 2,5 гахин үйлэдбэриез ехэ болгоо.

Шэнэ үйлэдбэри тогхолгодо 100 млн. түхэриг гаргаша лагдана байна. Энэ «Макбур» «Бюлер» хоёрой хоёрдохи хамтын проект болон. 1998 ондо үйлэдбэриез шэнэлхэ түрүүшын шата эхилжэ, талха худхагдаа, түргэн, вакуумна арга хэрэглэнэ.

Тобшо номин

ХАШАГНАА НЭРГЫЛЭГТЫ!

Ой могон соо ябахадгаа, хашагнаа тон хэргэг ябаха хэрэгтэй гэжэ республикын Санэцигнагзорой хүтэлбэри хэргылнэ. Май нарын эхеэр хашаг илангата элбэг байха.

Энцефалитна хашагнаа хэргылэмжын хүдэлмэри муугаар ябана гэжэ санитарна врачнууд ехэ ханаата болон. Юуб гэхэдэ, түрүүшын кварталда хэргылэмжын тарилга оройдоол хүн зоной 15 процент хэһэн байна. Энэ програмдаг хараалагдана мүнгэнэй

хахадгаань бага мүнөө үгтэнэ бшуу.

Нёдонго жэл хашагнаа 3 мянга гаран хүн хохидоо. Тэдэнэй 200 гаранин энцефалитна хашагта хазуулан, 1 хүн наһа бараһан байна.

ТАХАЛ ҮБШЭН НААЛТА ХЭБЭ

Дэлхэй дээрэ атипичнэ пневмониин дэлгэрхэнхээ боложо, Буряадай гүрэнэй оперо болон баледэй академическэ театр Хитаг гүрэн гастрольдо ошохоёо болибо. Энэ гастроль май нара соо түсэблэгдэһэн байгаа.

Хүршэнэрэй номин

ЭРДЭМТЭД ХАМТАРАЛГА ТУХАЙ

Эрхүүгэй область ба Усть-Ордын автономито округой хамтаралгын социально-экономическа хойшолонгуудые Байкальска гүрэнэй экономикын ба эрхэнүүдэй университет шэнжэлжэ эхилбэ. Университедэй эрдэмэй талаар проректор Виктор Самарухинай мэдээсэһэнэй ёһоор, нимэ шэнжэлгэ хэхэ гэжэ хоёр Россин субъектнүүдэй түлөөлэгшэнэрэй бүлэг шийдээ.

Энэ бүлэг область округ хоёрой хамтаралга хэр таарамжатай байхаб, ямар байдалда үнгэрхэ ёһотойб гэжэ

шийдхэбэри гаргаха ёһотой. Мүн мүнөө байгаа бюджет хоорондын харилсаа шэнжэлхэ, хубилалтын дурадхал оруулха, социологическа асуулта үнгэргэхэ зорилготой.

ХАБАРАЙ ТАРИЛГААР ЗҮБЛӨӨН

Агын автономито округой Дулдаргын районой Зүдхэли нютагта ажахынуудай хабарай тарилгада хэр бэлдэжэ байһан тухай асуудалаар зүблөөн үнгэрбэ. Энэ зүблөөндэ округой захиргаанай толгойлогшо Баир Жамсуев, округой дүүмын түрүүлэгшэ Даши Дугаров, захиргаанай толгойлогшын орлогшо, хүдөө ажахын

комитедэй түрүүлэгшэ Владимир Цэдэшиев, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд, хүтэлбэрлэгшэд хабаадаа.

Хабарай тарилга үндэр хэмжээндэ үнгэргэхын тула хүдөө ажахын техникэ бэлэн болгодоо, түлишэ-тоһодолгын хэрэгсэлнүүд, үрэнэ хүрэнгэ, запчастынууд абтагдаа гэжэ тэмдэглэгдээ. Тарилгын 20 мянган гектар газар хахалагданхай, орооһото болон тэжээлэй ургамалнуудай үрэнэ хүрэнгөөр гүйсэд хангаданхай.

Энэ жэл орооһото ургамал 23500 гектарта тариха түсэбтэй. 9000 гектарта шэниисэ, 10000 гектарта - овёос, 1000 гектарта - ешмээн, мүн 3500 гектарта тэжээлэй ургамал таригдаха.

«Бурятинформ».

Сошордомо дохёо

ОЙ СОО НЭРИМЖЭТЭЙ ЯБЫТ

Май нарын эхинэй байдалаар республикын 13 аймагта 65 ойн түймэрэй боложо байһан ушар хиналтада абтанхай. 5754,6 гектар талмай дээрэ түймэр гараба. Гол түлэб ой соо галай аюул хүжэрхэн байна. Ой соо гараһан 17 түймэр сарагдаа.

Хэжэнгын болон Хорин аймагуудта онсо байдал тогтоогдонхой, эдэ аймагуудай хүн зондо ой руу орохонь хоригдонхой.

Түймэр саралгада 800 хүн хабаадуулагдана, 100 гаран оньһон техникэ, 5 вертолёт болон самолёт тэдэнэртэ үгтэнхэй. Тэрэшэлэн Томскһоо түймэр сарагшадай десантникууд, Тюменьһээ 25 парашютист-түймэр сарагшад тулалхаяа ерэнхэй.

Нёдондо жэлэйхитэй сасуулхада, байгша ондо хураггүй олоор түймэр хүжэрнэ. Хагда галдахадгаа, түүдэг табихадгаа болгоомжотой, нэримжэтэй байхыень хүн зоние уридшалан хэргылэнбди.

Буряадай Граждан оборонын хэрэгүүдэй ба онсо байдалай талаар гүрэнэй хороон.

ЮУН, ХААНА, ХЭВЭЭ?

Майн хайндэрнүүдтэ сүлөө саг яһала ехэ болодог гэжэшэ. Тиимэһээ хайшаа ошохомай? - гэхэн асуудал гарадаг. Хаана, хэзээ, юун болохоб?

Майн 8-най үдэр Агуу Илалтын 58 жэлэй ойдо зорюулагдаһан митинг Комсомолой талмай дээрэ болохо. Буряад ороной баатарай үхэлөөр унаһан сэрэгшэдтэ бодхоогдон хүшөөдэ веногууд табигдаха. Үглөөнэй 11 сагта.

Майн 8-да «Энэ үдэрые бидэ арга шадалаараа дүтэлүүлэлсээбди» гэжэ Илалтын үдэртэ зорюулагдаһан хайндэрэй концерт-наадан оперо болон баледэй театр соо болохо. Үдэрэй 3 сагта эхилхэ. Манай арад түмэнэй эгээл хүндэлдэг энэ хайндэртэ зорюулагдаһан номой выставкэ М.Н.Хангаловой нэрэмжэтэ Буряадай Түүхын музей соо нээгдэхэ. Музей гүнзэгы удхатай, хонирхолтой хэдэн выставкэ эмхидхэлгэдэ бэлдэбэ. Хизаар нютагайнгаа түүхээр хонирходог бүхы хүнүүдтэ «Эртэ урдын Буряад орон», «Буряад орон 300 жэл соо Росситай хамта», «Буддын искусство» гэхэн выставкэнүүд зорюулагдаһан байна.

Майн 9-дэ Илалтын үдэртэ зорюулагдаһан заншалта митинг-жагсаал 22-дохи хургуулиһаа Жанаевай нэрэмжэтэ парк хүрэтэр үнгэргэгдэхэ юм. Энэ митинг-жагсаал үглөөнэй 9 сагта эхилхэ. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай жэлнүүдтэ баатарай үхэлөөр унаһан заводой (ЛВРЗ) хүдэлмэришэдэй дурасхаалда зорюулагдаһан баярай митинг үглөөнэй 9 сагһаа Алдар солын талмай дээрэ эмхидхэгдэхэ.

Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай ветеранууд болон Россин армиин сэрэгшэдэй митинг болон парад майн 9-дэ үглөөнэй 11 сагта республикын гол талмай болохо Сөведүүдэй талмай дээрэ үнгэргэгдэхэ. 13 сагта «Дурасхаал» гэхэн хүшөөдэ веногууд табигдаха. Үдэрэй 12 сагта эндэ, Сөведүүдэй талмай дээрэ, «Эдэ үдэрнүүдэй алдар соло залирхагуйл!» гэхэн хайндэрэй концерт, час үнгэрхэдэ сэрэгэй-спортын хайндэр эндэ болохо юм. Советскэ Союзай Герой В.Б.Борсоевой дурасхаалда зорюулагдаһан хүнгэн атлетикын урилдаан 15 сагта эндэ үнгэргэгдэхэ. Дайнай болон арь талын ветерануудта зорюулагдажа, түлөөхгүйгөөр кинофильм үдэрэй 12 сагта «Прогресс» кинотеатр соо түлбэриггүйгөөр харуулагдаха.

Майн 9-нэй үдэ багта республикын ниислэл хотын соёлой болон амаралтын сэсэрлигүүд соо зунай хаһа саг нээлгын баяр ёһолол болохо.

Байгаали бидэнэрые хүлисэхэгүйл!

РЕСПУБЛИКЫН АРАД ТҮМЭНДЭ БУРЯАДАЙ
ПРЕЗИДЕНТ А.В.ПОТАПОВАЙ
ХАНДАЛГА

Хүндэтэ нютагаархид!

Республикымнай ой соо түймэрэй аюулай нүжэрэнһөө уламжалан, мүнөөдэр Таанадтаа хандаха ушартай болобоб.

Жэлэй эхинһээ хойшо хүбшэ ой тайга соогуур 864 түймэр гараба. Энэнь нёдондо жэлэйхиһээ 8 дахин үлүү ехэ бшуу. Имагтал хүүлэй үдэрнүүдтэ республика дотор 59 шэнэ галай аюул болобо. Тиигэжэ 16298 гектарай ой модон галай аюулда абтаһан байна.

Хэжэнгын болон Хориин аймагуудта онсо байдал тогтонхой. Түнхэнэй үндэһэтэнэй парк соо, Загарайн, Баргажанай, Сэлэнгын болон Захааминай аймагуудай дэбисхэр дээрэхи ой соо түймэр гарана.

Буряад Республикын Правительство болон би, Президент байһан туладаа, иимэ аюулта ушарай хойноһоо ханаа амар адаглаха эрхэгүйб. Ойн түймэр сараха талаар эршэтэй хэмжээнүүд абтана. Хүбшэ тайга соогуур галай аюулые зайсуулан сарахын тула шухала хэрэгтэй мүнгэ зөөри гаргашалагдана, оньһон техникэ түлшэ-түрхилгын материалнуудаар хангахын тула хэмжээнүүд абтана. Хабарай тарилгада хэрэглэгдэхэ, мүн республикын бюджетэй бусад статъянуудһаа мүнгэ зөөри абтажа, ойн түймэртэй тэмсэлдэ гаргашалагдажа байнхай. Имагтал Буряадай Президентын нөөсэ жасаһаа 2 миллион түхэриг энэ талаар гаргашалагдаа. Ойн түймэртэй тэмсэлдэ дүн хамта 18 миллионһоо энэ түхэриг номологдоо.

Гэбшье мүнөө эдэ бүхэ хүсэл оролдолгонууд үшөөл хангалтагүй байна гэжэ тооло-

нобди. Республикын бүхэ зоной дэмжэлгэгүйгөөр ой модо хамгаалгын албанууд хүшэр хүндэ байдалда ороно. Ойн түймэр дүтэ шадар оршодог нуурин тосхонуудта ажаһуудаг зоной байдалда аюул тохёолдуулна. Апрельин 20-до Хориин аймагта имагтал түймэр сарагшадай, ой модо хамгаалагшадай болон нютагай зоной хамтын хүсэл оролдолгонуудаар Ойбонто тосхон галай аюулаа аршалан хамгаалагдаа. Тезд иимэ байдал бусадшье аймагуудта тохёолдоходоо магадгүй.

Ой модо хамгаалгын, ой модые авиациар хамгаалдаг баазын хүдэлмэрилэгшэдэй оролдолго хэшээлээр амжалта туйлагдаха аргатай байна. Республикын Граждан оборонын хэрэгүүдэй болон онсо байдалай талаар гүрэнэй хороон ой модо хамгаалха талаар ехэ юумэ хэнэ.

Ой тайга соо галай аюулай болоһон ушар шалтагаанууд тухай дуугай байжа шадахагүйб. Олохон ушарта эдэ бүгэдэ хүнүүдэй гэмээр, хагда галдаха гү, али түүдэг табиха үедэ галай аюулда хайша хэрэгээр, болгоомжогүйгөөр хандаһанһаа уламжалан, түймэр гарадаг байна. Зорюута, хорото зорилгоор түймэр табиһан ушарнууд тухай мэдээсэлнүүдые хуули ёһо сахидаг зургаанууд абанхай. Эдэ баримтануудаар 26 уголовно хэрэг эрхилэгдэ. Гэм зэмтэй хүнүүд хуулин шанга харюусалгада хабаадуулагдаха ёһотой. Хайхарамжагүй, харюусалгагүй ябадал, хорото зорилго, хара ханаан бусадта иимэ ехэ аюул уршаг тохёолдуулха ёһогүй ха юм даа.

Хүнүүд зүбшөөлгүйгөөр ойдо орохо ёһогүй.

Хүндэтэ нютагаархид!

Мүнөөдэр би гүрэнэй бүхэ байгууламтануудта, нютагай өөһэдын хүтэлбэрийн зургаануудта, предприятинууд болон эмхинүүдэй хүтэлбэрилэгшэдтэ, республикын бүхэ эрхэтэдтэ хандажа байнаб. Ойн түймэрые сараха аргатайбди. Галай аюултай тэмсэлдэ ойн харуудта туһаламжа үзүүлхыетнай Таанадые би, Буряад Республикын Президент, уряалжа байнаб. Имагтал тиигээд байбал, Буряад ороной баялигые сахижа, ерээдүйн үетэндөө дамжуулжа шадахалди.

Элүүр энхэ, зол жаргалтай ябахыетнай хүсэнэб.

ТҮЙМЭРЭЙ ХОХИДОЛТО ХОЙШОЛОНГУУД

Росси Федерациин онсо байдалай талаар министр Сергей Шойгугай мэдээсэлэнэй ёһоор, манай гүрэндэ нэгэ час сагай туршда түймэртэ 2-3 хүн наһа барана, жэл бүхэндэ энэ тоо 19-20 мянганда хүрэнэ.

Энэ жэлэй 3 нара соо түймэрһөө боложо, 7 мянган хүн наһа бараа, тэдэнэй 300-ниинь хүүгэд. Түймэрэй нүжэрэлгын гарза 13 млрд. түхэригтэ хүрөө гээд тоологдоно.

«Бурятинформ».

«САЙН БАЙНА, ХҮНДЭТЭ РАДИО ШАГНАГШАД!»

— гэсд лэ Буряагаймнай радио үглөө бүри бидэнэ мэндэшэлжэ, һонин һорьмойгоо дуулгажа эхилдэг. Мүн тиихэдэ Буряагаймнай радиоһоо дууугүйгөөр Улаан-Үдэ хотодомнай «Пульс радио», «Европа плюс», «Русское радио» гэжэ олзо оруулха ород радионууд баһал арад зоноо мэндэшэлжэ, хүгжэм дуугаа үгэр һүниггүй эсгэлүүлдэг болонхой.

Майн 7-до Радиогой үгэр гэжэ тогтоогдоһон байна. Энэ үгэрые телевиденидэ, хэлхэ холбооной халбарига хүдэлдэг зон мүн лэ өөһэдын һайндэр гэжэ тоолодог заншалтай.

Радиогой үгэртэ зорюулагдан материал бэлдэхэ гэжэ редакциһаа гаабари абахадаа, удаан бодолго болонгүй, жэнхэни буряад хэлэн дээрэ нэбтэрүүлгэ хэжэ байдаг буряагаймнай радиогой ажал хэрэгүүдэрнь һонирхохо гэжэ шийдэбэ. Тиигэжэ буряад дамжуулануудай ахмад редактор Д.Д.Н.АМОГОЛОХОВ-ТОЙ уулаха гэжэ хэлсэбэбди:

— Даша-Дондок Намсараевич, нэн түрүүн танаа мэргэжэлтэ үдэрөөртнай амаршалаад, ажалдатнай амжалта хүсэе. Тание үдэр бүхэндэ шаху радногоор шагнажа байдагыһеһаа, манай уншагшад, танайшье радио шагнагшад үшөө дүгөөр танилсаха дуратай байһан байха... Нютаг нугаа, хургуули һудараа хэлэжэ үгыт. «Буряад үнэн» газетэдэ удаан хүдэлһэн гэжэ мэдэхэб...

— Олон үгэ олзогүй, үсөөн үгэ гарзагүй гэдэгтэл 1958 ондо Ага нютагта түрэнһэн намтартайб. Эрхүүгэй университет дүүргэдэ, арбаад жэл соо «Буряад үнэндэ» хүдэлһэнби. Эндэл ехэ хургуули

гарааб гэжэ ходо омогорхожо ябадагби. 1993 ондо Буряадай радиодо ажалда орожо, мэдээсэлэй таһагта хүдэлжэ эхилэб. Һүүлэй табан жэл соо ахмад редактораар хүдэлнэб.

— Буряадай радиодо ямар хубилалтанууд болоно гэшэб? Нэгэ сагта буряад хэлэн дээрэхи дамжуулануудай сагыень хасаха, үсөөн болгохо гэнэн хоорэдөөнүүд гарагша бэлэй. Национална дамжууланууд олзо багаар оруулна, республикын бюджет соо бага мүнгэн һомологдоно гэхэ мэтэ зугаа тардаг.

— Юунышье гэжэ ябаган зугаа байдаг ха юм даа. Зүгөөр буряад дамжууланууд байһан зандаа байха. Хоёрдохёор - олзо өршөөо дээшэлүүлэгты, мүнгэ алта олохо аргаяа бэдэржэл байгты гэнэн эрилтэнүүд Москваһаа табигдажал байдаг. Энэньшье зүбтэй ааб даа.

— Танһаа гадна «Үнэндэ» «эдээшэһэн» хэд байна гэшэбта?

— Хуушанай журналист, «Тоонто нютаг» гэнэн дамжуулга бэлдэдэг Владимир Жигжитов, «Найдалай ошон», «Орьёл» гэнэн дамжуулануудай автор Вла-

димир Дашинимаев, мэдээсэлэй таһагта Эльвира Дамбаева гэгшэд бэрхэ хүдэлжэ байдаг юм.

— Буряад дамжуулануудые хэды журналистнууд бэлдэнэ гэшэб? Авторска дамжуулануудаа тайлбарилжа үгэбэлтнай, һонин байгаа.

— Арбаад дамжууланууд дээрэ арбан хоёр сэтгүүлшэд хүдэлжэ байдагби. Наталья Сульимова «Баян талынгаа аялга» бэлдэдэг, уран зохёолой дэжын дуһалнуудые Дулгар Доржиева «Алтаргана» гэнэн дамжуулгадаа «дуһаадаг», «Алтан зула», «Эдиршүүл» гэнэн хүүгэдэй дамжуулануудые Любовь Цыренова, «Найдалай ошон», «Орьёл», «Буряадай залуушуул» гэнэн залуушуулда зорюулагдан нэбтэрүүлгэнүүд дээрэ Владимир Дашинимаев Оюна Арданава хоёр хүдэлдэг юм.

Хөөрэдөөнэйнгөө түгэсхэлдэ Та бүгэдэниие, радиодо хүдэлдэг нүхэд сэтгүүлшэдэ мэргэжэлтэ үдэрөөртнай амаршалаад, гуурһантай хурса, хэлэнтнай баян, ульгам боложол байг лэ даа гэжэ үрэхэ байнабди!

Б. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ.

НАРАНАЙ ЭЛШЭ ХҮСЭ ХЭРЭГЛЭЕ!

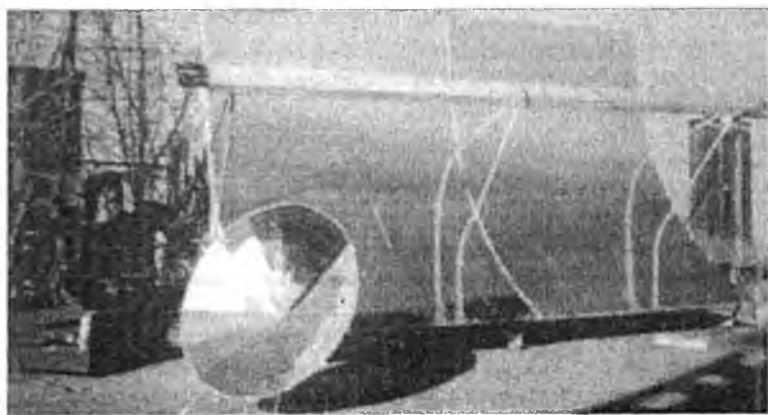
«Наран» гэжэ акционернэ бүлгэмэй бүридэлдэ ородог Улаан-Үдын валенкын зүйлнүүдые үйлдэбэрилдэг фабрикада наранай элшэ хүсөөр уһа халаадаг түхээрэлгэ тодхожо эхилбэ. Иимэ туршала болбол республика дотор анха түрүүшынхые үйлдэбэридэ ашаглагдахань гэшэ.

Буряад орондо 20 иимэ наранай батареинүүд хүдэлжэ байдаг юм. Зүгөөр эдэ булта промышленностьда бэшэ, харин үмсын гэрнүүдтэ, амаралтын, эмнэлгын газарнуудта тодхогдонхой.

Мүнөө наранай элшэ хүсэ арад зоной ажабайдалда хэрэглэгдэхэ гэшэ тон аша үрэтэй шэглэл болонхой. Буряад Республикада тиимэ ажалые 1999 ондо байгуулагдаһан үндэр ашагтай элшэ хүсэ хэрэглэдэг түб (Центр энергосективных технологий) ябуулдаг байна. Энэ түбэй ажал хэрэгүүд аргагүй һонин байба.

Түб байгуулагдаһан саһаа хойшо наранай элшэ хуряажа абадаг шэл түхээрэлгэнүүдые өөһэдөө тааруулан зохёожо шадаад, үргэнөөр үйлдэбэрилдэг болонхой юм. Жэлдэ 2000 дүрбэлжэн метр наранай батареинүүдые гаргаха аргатай. Эдэ оньһон батареинүүдын номонгоо ёһоор 2 млн. киловат (кВт) ариг сэбэр, миинтэ шахуу дулаа үгэжэ шадаха юм.

Тиимэ батареинүүдые гаргахын хажуугаар тус түб шэнжэлгын хүдэлмэри ехээр хэдэг

байна. Янза бүрийн уһа халаадаг, гэр дулаасуулдаг түхээрэлгэнүүдые хүн зон дуратайгаар абажа, гэр байрадаа табидаг болонхой.

Мүн тиихэдэ Улаан-Үдэ хото шадар ариг сэбэр эко-тосхон тус түбэй зохёонц түсэбөөр баригдажа эхилэ. Тиимэ нуурин 14 гэрнүүдхэ бүридэхэ. Гэр байһан бүхэндэ наранай элшэ хүсэ хэрэглэдэг гелио-түхээрэлгэнүүд тодхогдожо, халуун уһаар, дулаагаар дүүрэн хангагдажа байха. Гэхэтэй хамта, энэ оньһоор һонирхоһон хүн иишээ ерэжэ, хараха, үзэхэ, зүбшөөл абаха аргатай болохо юм.

Мүнөө дээрэ Буряад орондо 20 гаран наранай батареинүүд ашаглалгада тушаагдажа, амжалтатайгаар хүдэлнэ. Энэмнай бү-

хыдөө 660 дүрбэлжэн метр тал-майн зай. Тус түхээрэлгэнүүдэй туһатайнь гэхэдэ, жэлдэ 400 тонно үнэһэ тортог агаарта хаягдахые зайсуулна.

Алишье талаһаань харахада, иимэ оньһоной ашаг олзонь дээгүүр. Тезд энэнь хэды сентэй гэшэб?

Нэгэ дүрбэлжэн метрын 2500 түхэригтэ хүрэнэ. Жэшэнь, нэгэ гэртэ 5-30 мянган түхэригтэ гелио-түхээрэлгэ табигдахадаа таатай. Нэгэ хоног соо 1000 литр уһа бусалгаха түхээрэлгэ 100 мянган түхэригтэ сэгнэгдэнэ. Иимэ түхээрэлгэнүүд хоёр гурбан жэл соо өөрынгөө ашаг олзотойе гэршэлдэг байна.

Б. ГЫНДЫНЦЫРЕНОВ.

9 мая - День Победы

ВЕЧНАЯ ПАМЯТЬ ЛЕГЕНДАРНОМУ СЫНУ БУРЯТИИ

Гармажап Аюрович ГАРМАЕВ родился 5 июля 1916 года в улусе Верхний - Торей Джидинского аймака в семье бурята-бедняка, в местности Бон-Добо.

Затем семья пересекла в местность Хиитэ. Там и прошло босоногое детство Гармажапа Аюровича. Мать, Цырен Балдановна, все умела делать. В понках хлеба она батрачила. И сын, помогая матери, многому научился. Гармажап много охотился с отцом, был ловким, шустрым и метко стрелял. Отец был хорошим наставником, умным советчиком. В 1930 году семья Гармаевых вступила в колхоз имени Ф.Энгельса. До 1938 года Гармажап Аюрович трудился в родном колхозе. Осенью был призван в ряды Советской Армии. Родители, провожая в армию сына, наказывали служить добросовестно, быть достойным защитником рубежей Родины. «Буду помнить и выполнять ваш наказ», - сказал он.

Гармажап служил сначала рядовым 41-го кавалерийского полка, затем, после окончания курсов младшего командного состава, командовал отделением. Не было предела его энергии и физической закалке.

Началась война с белофиннами в 1940 году. Гармажап Аюрович участвовал в этой войне и отчаянно сражался с врагами. Он не раз бывал в тылу врага и доставал ценные сведения о расположении огневых точек противника. Сегодня он совершает боевую вылазку и приводит «языка», назавтра, скрытно

прорвавшись в расположение белофиннов, поднимает на воздух финскую землянку с большим запасом боеприпасов.

Об отважном воине-буряте, о его храбрости, мужестве и смелости заговорил весь фронт. С уважением о нем говорили в самых отдаленных уголках страны, а он по-прежнему ходил в засады и продолжал разить врага.

За образцовое выполнение боевых заданий командования на фронте борьбы с белофиннами и проявленные при этом отвагу и героизм младшему командиру Г.А.Гармаеву-первому из сынов Бурятии Указом Президиума Верховного Совета СССР от 11.04.1940 года было присвоено звание Героя Советского Союза с вручением ордена Ленина и медали «Золотая звезда».

Закончились бои с белофиннами, и в конце 1940 года старшина Гармаев, после излечения ран в госпитале, вернулся в родной колхоз. Женится. Работал милиционером в Петропавловке. Затем его перевели в Кяхту на пограничную заставу. Но недолго пришлось ему заниматься мирным трудом. Грянула Великая Отечественная война. И Гармажап Аюрович добровольцем ушел воевать с фашистами. Суровыми дорогами войны от Задонья до Буга прошел патриот.

Верный воинскому долгу, после тяжелого ранения, он приступил к нелегкой службе пограничника.

Г.А.ГАРМАЕВ

охране восточных рубежей Советского Союза от Японского милитаризма.

Заботливо и со знанием дела обучает он молодых воинов искусству стрельбы, наблюдению,

«Буду помнить и выполнять ваш наказ»

и умело передает им боевой опыт, настойчиво добивается высокой организованности, дисциплины и бдительности несения службы.

В июне 1944 года нашими войсками был освобожден легендарный город Брест. Здесь на границе у Бреста и проходил службу Гармажап Аюрович Гармаев, Герой Советского Союза в последний год своей жизни.

16 мая 1945 г. он скончался и был похоронен в городе Бресте близ легендарной Брестской крепости.

Благодарные потомки никогда не забудут воина-героя. Его именем названа пограничная застава, где он служил, назван родной колхоз, поставлен бюст на его родине, названа улица. Долгое время пионерская дружина школы носила имя Героя. Молодые парни-призывники проходили воинскую службу на Кяхтинской погранзаставе.

Пионерская дружина им. Гармаева вела активную поисковую работу. Лучшему правофланговому отряду врасулались вымпелы. Вот выдержки из воспоминаний ветерана Михаила Гармаевича Токтохоева: Гармажап Аюрович был старше меня на 14 лет. Я помню его взрослым, когда я еще был школьником. Мне особенно хорошо запомнился тот период, когда Гармажап Аюрович в 1940 году вернулся из армии, на встрече с нами, учениками Верхне-Торейской начальной школы он рассказывал о войне с белофиннами, о подвигах советских солдат, но о себе он рассказывал очень мало. Он был скромным человеком. Состоялся сельский сход жителей села Верхний-Торей, где Гармажап Аюрович рассказал землякам, за какие подвиги ему было присвоено звание Героя. Недолго ему пришлось жить в родной деревне. Началась война. Гармажап не хотел оставаться в глубоком тылу, и пожелал быть на переднем крае. По его желанию он был переведен туда, где шли боевые действия. Последнее письмо домой было написано 3 июля 1945 года.

Через несколько дней после того письма пришла печальная весть о его смерти.

С помощью сотрудницы станицы юных туристов учащиеся в составе 20 человек с 26 по 28 марта 1981 г. побывали в городе Бресте с целью поиска места захоронения земляка. Мы считаем, что именно эта поездка дала толчок работникам музея Брестской крепости заняться поисковой работой и найти могилу Гармаева. В этом заслуга нашей делегации.

С особой радостью мы выражаем искреннюю благодарность председателю Совета ветеранов республики Мунко Цыренжаповичу Гармаеву, заместителю председателя Народного Хурала РБ В.В.Измайлову за установление места захоронения Г.А.Гармаева.

В 1987 г. на малой родине Героя под руководством председателя сомонного Совета Ж.Д.Батуева был установлен бронзовый бюст Героя.

Верхнеторейцы и вся общественность республики в 2002 году широко отметили 85-летие со дня рождения Героя. Здесь нужно отметить инициативу руководителей Джидинского района, села, дирекции школы, наших уважаемых ветеранов. Особое внимание уделял этому мероприятию Т.З.Гармаев. Вечная память легендарному сыну Бурятии!

Учащиеся Верхне-Торейской школы.

Джидинский район.

НЮТАГАЙНГАА БААТАР ХУБҮҮЕ ДУРСАЖА...

-1941-1945 онуудай дайнда бидэ, үнэхөөрөөл, Эсэгэ ороноо хамгаалжа дайлагдаа болонобди, - гээд, Балбар Жимбиевич хөөрөөгөө эхилэ.

Эздын аймагай Гэгээтэй нютагта ажаһуудаг дайнай, ажалай ветеран Балбар Жимбиевич ДОРЖИЕВ 1942 ондо сэрэгэй албанда татагдаһан юм.

Түрүүн Шэтэ хотодо бага командна бүридхэлэй курсануудые дүүргээд, Хяагтын хилын харуулагдай отрядтай командираар ябаа. Энэл үедэ Хяагтада Балбар Доржиевай эдир наһанайнь танил нүхэр, Дээдэ Ториин хүбүүн Гармажап Аюрович Гармаев албанда байгаа.

1937 ондо сэрэгэй албанда татагдаһан Гармажап Аюрович тэрэ үедэ финнүүдтэй дайлагдаһанайнгаа түлөө Советскэ Союзай Геройн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн, дүй дүршэлтэй сэрэгшэ болоод байгаа. Тиигэжэ баһааа бэе бээ мэдэхэ нүхэдэй дайшалхы зам Хяагтаһаа эхилээ. 1944 ондо Белоруссийн хилэ харуулаха захиралта гаража,

баруун дайнда Хяагтын сэрэгшэд мордохо баатай болоо һэн.

- Байгалай эрьсэд манай эшелон хахад час тогтоод байгаа, аршаандал мэтэ, далайнгаа уһаар бээ ариууджажа, амгаланамсажа, саашаа ябаа бэлэйбди. Нютагайнгаа хада бурхадта ходо зальбаржа ябаха хэрэгтэй, заатагүй туһалдаг даа, - гэжэ Балбар Жимбиевич хөөрэнэ.

1944 оной июнь нарада Брест хото сүлөөлэгдэһэн байна. Эндэл Брестын хилэ дээрэ коммунист, Советскэ Союзай Герой Гармажап Аюрович Гармаев алба гараа юм. Энэл хотодо дүтэхэнэ, гурбан модондой зайда оршодог нютагта Балбар Жимбиевич Доржиев албанда байгаа.

- Ходо сугтаа уулзажа, нютагайнгаа һонинуудые мэдээсэжэ ябадаг һэмди. Дүрбэн жэл үлүүтэй хамта ябаа болонобди. Хоюулан нютаг руугаа бэшэг бэшэдэг һэмди. Би долоон класс дүүргэһэн хүн бусад сэрэгшэдэйнгэ дунда нэгэ бага бэшэгтэй гэжэ тоологдодог бэлэйб. Гэртээ заатагүй буряадаараал бэшэгшэ һэм, - гээд хилын харуулай ветеран дурсана.

Брест хотын сүлөөлэгдэһэнэй һүүлээр, эндэ тэндэ бүлэг бүлэгээрөө үлэһэн үсөөхэн дайсадые үгы болгохо гэхэн даабари дүүргэхэ үедөө Гармажап Аюрович хүндөөр шархатажа, хорёод хоног госпитальдо хэбтэжэ наһа бараһан байна. Нютагаһаа холо нүхэрөө алдаха гээшэ хээзэшье гашуудалтай. һүүлшын замда үдэшэжэ, бүхы сэрэгшэдэй жагсаалай урда тээ гаража, буряад арадайнгаа, түрэл нютагайнгаа зондой зүгһөө нүхэр тухайгаа сэдхэлэй дулаахан үгснүүдые хэлэжэ, баатар нүхэртээ хэтэ мүнхэдөө хахасаһан байна.

Тэрэ гэнээр 58 жэл үнгэрөөл даа...

Белорусси Росси гүрэнүүдэй «Союза олонитын палатын» Буряадай региональна таһагай түлөөлэгшэд Брест хотын гарнизоной хүдөөлэлгын газарта орожо, Гармажап Аюрович Гармаевай хүүртэ хүрэнэ байна. Үнгэрэгшэ жэл Буряад Республикын ветерануудай Совдэй үүсхэлээр, Буряад Республикын Президент

А.В.Потаповай дэмжэлгээр Брестдэ Советскэ Союзай Герой Г.А.Гармаевта зориулагдаһан хүшөө бодхоохо гэхэн шиидхэбэри абтагдаа һэн.

Байгша оной майн 9-дэ Брестдэ тус хүшоо нээлгэдэ хабаадахаяа манай республикаһаа түлөөлэгшэд ошохо юм. Таби гаран жэлэй үнгэрһэн хойно дахяад тэрэ газараараа ябаад эрэхэ хүсэл хээзэдэшье буурал һаншагтай ветеранай сэдхэлдэ мүнделөө бээ. Абын нэрэ нэрлүүлхэ аилай ганса хүбүүе холын газарта хүдөөлүүлһэн нүхэрын амиды мэндэ мүнөө ябахадаа, дахяад нүхэрөө эрьсэд эрэхэ хүсэлтэй.

- 1944 ондо сэрэгшэдэй жагсаалай урда тээ, би, хоритой буряад хүбүүн, тон зүбөөр, һайнаар нүхэр тухайгаа хэлэжэ шаддагүй һэмдаа. Залуулабагдаа, - гээд, Балбар Жимбиевич дурсана.

Ажабайдалай элдэб үзэгдэлүүдые үзэһэн, хараһан, наһанайнгаа үйдэр дабаанда гараһан Балбар Жимбиевич мүнөө нютагайнгаа хүбүүнэй

хүүртэ хүрээл, заатагүй тэрэ үеһингөө үйлэ ушарнуудые һанаандаа абан, сэдхэлэй оёорһоо мүнделэһэн дулаахан үгснүүдые нүхэртөө дамжуулха байна. Орон нютагаһаа мэндые хүргэжэ, нютагайнгаа хүбүүнэй түлөө тэндэхи нютагай хада бурхадта зальбаржа ерээл, буурал таабайн һанаан амарха һэн.

Е.ЦЫБЕНОВА.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: дайнай, ажалай ветеран Б.Ж.Доржиев. Р.Н.БАЗАРОВАЙ фото.

Хараа бодол

ХОРИДОХИ ЗУУН ЖЭЛ БА ЕРЭЭДҮЙ ТУХАЙ
 ДЭЛХЭЙН ДАЙНУУД

Хоридохи зуун жэлд дэлхэйн хоёр дайн боложо, хүн түрэлтэнэй урда энэ үйл хэрэгтэй муу талануудыг, хэды шэнээн ехэ зоболон, гасалан асардаг байһы бодотоор гэршэлэн харуулан байха юм. Тэд хүн түрэлтэн хургаал абана гэшэ гү, али үгы гү гээд бодомжлоходо, тэрэ хургаал абатараа, өөхэдөө өөхэдүүгөө үгы хэхэ хараатай байна.

Харыг даа. Дэлхэйн нэгдэхэ дайн. Энэ дайнай гол шалтагаан хадаа нэгэ гүрэн - Германи - газараар бага байһанаа шалтагаалан, урдахи зуун жэлүүд соо эгээл олон колонинуудыг булимтаран, тэдэниен буляжа абаха нэдэлгэ хэхэдээ, дэлхэйн түүдэг дэбэргэн носоон байха юм. Тийхэдээ тус дайнай дүлэн руу үнэгдээрээ дэлхэйн бүхы шахуу гүрэнүүд ороо.

Энэ дайнай үедэ эгээл түрүүн урдань үзэгдөөгүй юумэн, хорото газууд хэрэглэгдэн байгаа. Ипр мурэн шадар хэрэглэгдэн газ иприт гэжэ нэрлэгдээ, олон түмэн зоние усадалын зэбсэг уридажа байгаад зохёоо ябадалда эхи үгэнэн байха юм. Иигэжэ иприднээ ондоо газууд, бактериологическа буу зэбсэг хаа хаанагүй бии боложо, урдань хүн түрэлтэниен хүрдөөдэг, хэдэн мянган, миллионор аладаг байһан үбшэнүүд лабораторинуудта гаргагдадаг, улам бүри ехээр «бүтээгдэдэг» болоо хамнай.

Энэ дайнда автоматическа зэбсэг үргэнөөр хэрэглэгдэжэ, ямар ехэ аюул асарха байһанаа харуулаа. Гадна түрүүшын танктууд бии боложо, эрэлхэг сэрэгшэдын хүрдээнэн байна. Иигэжэ дайн хадаа хүнэй тархине улам бүри хонороор, хурсаар хүдэлгэжэ, нэгэ талан усадалын ямар нэгэ шэнэ зэбсэг зохёоно, нүгөөдүүлын энэ зэбсэгын сараха гэжэ оролодо гэжэ мун лэ харуулаа.

Дэлхэйн нэгдэхэ дайн хадаа гүрэнүүдэй хилэнүүдыг тоохогүй, хэнэйше газар дээрэ дай үүсхэхэ ябадалда «ногоон харгы» гаргаа. Тийгэжэ үргэлжэ татагдаһан фронт гэнэн ойлгосо бии боложо, сэрэгтэй стратеги, тактикада хубилалтануудыг оруулаа. Иигэжэ сэрэгтэй хубсаһа ганса сэрэгшэд үмдэдэг болоо бэшэ, харин бүхэли арадууд сэрэгтэй хубсаһа үмдэхэ, дайнда бүхы арга боломжонуудаа хэрэглэхэ баатай болоо. Мүн дайнай этика, ёһо гурим хазагайруула 1914 ондо эхилэн дайнда захалагдаһан байна.

Бүхы дэлхэйн доройтуула арга нимэ дайнуудта бии гэжэ элрэнэн байгаа. Энэ доройтоло дабаха хэрэгтэ ехэхэн саг гаргагдаа, хойшолонгуудын онсо байгаа. Гадна урданайхи мэтэ эбэй хэлсээ баталаад, дайгаа дүүргэхын аргагүй юм байна

гэжэ энэ дайн элээр харуулан байна. Гол фронтнь Европо түбидэ байбашье, Африка, Ази, Америкэ бултадаа оролсожо, тэрээн бүхэндэ өөрингөө онсо хонирхолтой байгаа гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Энэ дайн юугээр дүүрээб гэжэ мэдээжэ. Революцинуудаар, буһалгаануудаар түгэсэжэ, дэлхэйн эгээл томо гүрэн - Россида социалис хубисхал илажа, дэлхэйн шарайе эрид хубилгаа. Энээнэй ашаар дэлхэйн дайн Росси руу оролгоор дүүрээ хамнай. Германи диилдэжэ, нэмэри газарһаа байха бии байгаа үсөөн тоото колонинуудаа алдажа, ехэ контрибуци түлэһэн, арми болон флот үгы болоһон байгаа.

1914 ондо байһан дэлхэйн эрид хубилба гэнэбди. Тийхэдээ гол түлэб Англи, Франци болоод, бусад Антантын ороноуд энэ дайнда шүүбэритэй гараа гэшэ ааб даа. Тийгэжэ Европоһоо бэшэ хэхээдэше дайн эхилхэгүй аабза гэжэ ханахаар байгаа. Гэбэше тиймэ бэшэ байшоо. Дайн Дахиннаа Германиһаа эхи абаа. Энэ ябадалда ехэ политика гэнэн ойлгосо «зэмтэй», дэлхэйн хубилһанай тэмдэг онсо нүлөөтэй гээ.

Тэрэ хадаа СССР болоно. Хүсөө абажа байһан гүрэнэй урдаһаа хэрэглэхэ гэжэ Германиин сэрэгтэй дахинаа нэргээхэ ябадалын хурганайнгаа забһараар харадаг байгаа гэжэ лаб хэлэхээр. Иигэжэ хоёрдохи дэлхэйн дайнай үүр баруун гүрэнүүдэй абяагүй хаража байхадань, мундэлһэн байха юм.

Германи хадаа хорёод жэл соо дэлхэйн дээрэ эгээл хүсэтэй арми бии болгоо. Тийгээд дайнай хүүлэй хандарал, хүнэй хүсэл, эрмэлзэлэй уналгын байдал хэрэглэжэ, засагыг нацистууд булимтаран абаһан байна. Тэдэнэр Германие асари ехэ тоталитарна байгууламжаар зонхилон, гартаа оруулаа бэлэй. Тийгэжэ дэлхэйн хоёрдохи дайн гол ёһо тоталитарна байгууламжын тэмсэл болоһон байна.

Һанаад үзыт. Эдэ байгууламжануудай гол хүсэниинь хадаа политическэ ойлгууламжын асари ехэ аппаратадын болоно. Мүн толгойлогшодын онсо байгаа гэмээр. Иигэжэ социализм болон национал-социалистнуудай хүдэлөөн хадаа оронуудайнгаа зоние пропагандис, агитационно аймшагтай хүсэтэй пресс доро оруулжа, тэдэн эдэнэй бодомжын, эрмэлзэлэй түлөө ами наһаа гамнангүй тэмсэхэ хүсэлтэй байжа, удаан үргэлжэлһэн дайнууд бүхы дэлхэйн арадуудыг хоёр хуби болгожо хубаһан байгаа.

Тийхэдээ дэлхэйн гүрэнүүдтэ, арадуудта нацизм социализмһаа бүри аймшагтай байжа, тэрэнэй урдаһаа үнэн дээрээ хүсээ ниилүүлһэн байнабди. Гэбэше СССР-тэ үзүүлһэн туһаламжа, дүнгэлтэн гол түлэб материалын болон моральна туһаламжын хүргэгдэлгээр хизаарлагдадаг байгаа. 1944 ондо, немецүүдэй мэнэ бута сохигдохоёо байхада, хоёрдохи фронт Нормандида нэгдээ һэн.

Энэ дайн дэлхэйн нэгдэхэ дайнаа бүри аймшагтай, бүри шуһата байһан гээд онсолоё. Эндэ ямар тобшолол хэмээр бэ гэхэдэ, дэлхэйн хоёр дайгаар хүн түрэлтэнэй дай үүсхэхэ арга боломжонь түгэсээ. Иигэжэ юундэ ойлгообши гэхэдэ, хоёрдохи дайнай үүл багта бүри асари хүсэтэй буу зэбсэг-атомна бомбо Хиросима, Нагасаки хотонууд дээрэ хаягдаа һэн. Тэрэнэй гашуудалтай хойшолонгууд эли бэлэй. Энэгээр хэхээ хэхэ, дэлхэйн дайнай дүлэн руу хаягдахагүйн тулада дэлхэйн гол гүрэнүүд тэмсэхэ аабза гэхэдэ, нимэ юумэн болоогүй.

Гадна үшөө нэгэ тобшолол дэлхэйн хоёрдохи дайнай дүнгөөр хэхээр. Тэрэ юуб гэхэдэ, тоталитарна гүрэнүүдэй арадуудай урда урдаһаа туласадан тэмсэхэдээ, бусадһаа булюо байһаниен мун болоно. Харыг даа. Баруун фронтын нэгдэхэдэ, союзнигуудһаа хүсөөр булюо бэшэ нацис сэрэг хэдэн залан шуудобтолго хэхэ, американецууд, англичанууд, французууд болон бусадые бута сохин алдажа, совет арми саһаа урид добтолжо, хэдэн урдаа абараа хамнай. Харин Арденнуудтэ болоһон добтолго союзнигуудыемнай хосоролгын агы нүхэнэй эрмэгтэ асарна һэмнай. Тийгэжэ «Цитатель» гэжэ операци саһаа түрүүн эхилжэ, немецүүд шэнэ частынуудыг баруун фронтноо абажа, зүүн тээшнэ ябуулаха баатай болоһонинь мэдээжэ. Генерал Роммелин экспедиционно корпусоо танкова частынуудын абажа, зүүн фронтдо ябуулаагүй һаань, Каир нацистнуудай гарта оронхой, англичан сэрэгһээ үнэрше үлэхэгүй байгаа. Тэдэ эдэ ушарнуудта немец сэрэг булима ехэ бэшэ, харин үсөөн тоото байһан байха юм.

Тийхэдээ дэлхэйн хоёрдохи дайнда гол түлэб тоталитарна хоёр ехэ гүрэнэй, үзэл бодолой талаар асари машинануудай ольбондо бүхыгөөрөө ороһон хүснүүдэй хоорондо тэмсэл болоһон байха юм. Тийхэдээ али хүсэниинь үсэд нэтэрүүгээрээ, эрмэлзэл хүсэлөөрөө ехэ байнаб - тэрэн эсэстээ илажа гараа ха юм.

Эндэ совет арад энэ талаараа булюо байгаа. Тийхэдээ большевигүүдэй пропаганда, агитационно шадабари өөрингөө үр дүн үгэнэн байна. Гадна Гитлер бэшэ, харин Сталин өөрингөө гараар 212-хи захиралта бэшэжэ, айжа хураһан манай арад магад немецүүдһээ ехээр Сталинай хэнээлтын байгууламжаһаа түбэгшээһэн байгаа гү? Гадна социализмын

байгууламжын уряа лозунгнууд институтдай бусадһаа онсо наци тухай хургаалһаа хүсэтэй байгаа. Большевигүүдэй уряанууд манай арадай олонхин ухаан бодолыг булимтаран абажа, нимэ муухай даие дүүргээд, эдэ бүхы хэлээшнэ мандан бэлэхэ аабза гэнэн агууехэ найдалай үндэһэн болоһон, тийгэжэ тэдэнэрые нацистнуудһаа булюо болгоһон байха юм.

Тийгээд байхадаа, манай орон эгээл олон хүнөө энэ дайнда алдаһан байна. Энэнь юу харуулаһан гэхэдэ, юрын солдадай ами наһан нэгэ һомонойсэнтэй адал и болгодоһон байгаа гэшэ. Ялын ротонууд, манай сэрэгтэй ара талын саралгын заслонууд, часть бүхэндэ байһан тусхай таһагууд юу харуулаһан гэхэдэ, ойлгууламжын пропагандис ябуулгынгаа хажуугаар түбэгшэхэ, ара гэдэргээ сухарихынгаа урдаа энээнэйнгээ хойшолонгууд тухай бодожо үзэхэ байһанайнь үндэһэн хаанаб гэжэ ойлгосотой болоно.

Тийгээд олон баатаршалгануудай эшэ үндэһэ ойлгожо, тиймэ юумэ хэхыг эрмэлзэн хэхэн бэшэ, харин юрын лэ ами наһанайнгаа түлөө тэмсэл болодог байгаа бэшэ аал гэжэ ходо ханадагби. Илангая аха нүхэдэйнгөө хөөрөөнүүдэй һүүлээр. Тийхэдээ нэгэниин Геройдо табигдаһан, зүгөөр Лениней орден абаһан, нүгөөдэн хомор Александр Невскийн ордендо хүртэһэн байгаа юм. Юунэй түлөө абаабта гэхэдэмни, адлирхуу харюунуудыг үгөө бэлэй.

Лениней ордендо хүртэгшэнь удааржа, бусадтай адли тэрьедэжэ шадаагүй дээрэһээ пулемёдойнгоо хажууда гансаараа үлэхөө хүм гээ һэн. Тийгээд лэ добтолго ябаһан фашистнуудыг хиргажал гараһан байгаа. Мэдэн гэхэдээ, рото тухай немецүүдыг хороогоод, үнэн дээрээ мэдээгээ алдаһан шэнги гансал энэ хэрэгтэ дүүргэхэ, амиды үлэхэ тухай бодожо байһан байха юм. Һүүлэһэн зугадаһан нүхэдни бусагадаа, командирнууднай һайниие хүргэжэ байхадаа, баатаршалга гэжэ үгэ хэлэһэн юм гэжэ тэрэ үбгэжөөл гунигтайгаар, аалиханаар энэбхилэгшэ һэн.

Хоёрдохи ушарта баһа адлирхуу ушар тохёолдоо. Тэрэ батареин командир һэн. Капитан. Зугадашадаһан, сэрэгшэдэйнгээ түлөө харюусалгатай дээрэһээ, тэрьедэше һаа, фашист танкнүүдһаа зугадаха аргагүй байхадаа, ами наһанайнгаа түлөө тэмсээд үзэхэ байна гэжэ бодоһон байгаа. Тийгэжэ хэдэн фашист танк шатааһан, немецүүдэй добтолго саража шадаһан байгаа. Манай сэрэгшэдэй бусахадань, бүһэсөө нисэһэн, утаан, хөөһөө хаб хара болошоһон шүдхэр шэнги зүһэтэй утгаһан юм.

Тэдэ нимэ ябадал аймхай зон үсөөн ушарта гаргадаг, энэ баатаршалга хадаа зоримгой,

эрэлхэг хүнүүдэй хэхэ хэрэгын болоно гэжэ онсолоё.

Дэлхэйн хоёрдохи дайн бээ бээ усадхаха хэрэгтэ хүн түрэлтэнэй урагшаа асари ехэ алхам хэһыг харуулаа бэлэй. Энэнь бодото хургаал болоо гэшэ гү? Үгы. Дайнай дүүрэмсээр «хүйтэн дайн» оршон дэлхэйн дээрэ тогтоод, тэрэл хюдаха шадабаряараа уридаһан дэлхэйн дээрэ үргэлжэлээ. Тийхэдээ хэдэн дахин гурбадахи, һүүлшын дэлхэйн дай эхилхэ тооной болоо. Карибска кризис һаная. Мүнөө үеын дайн хадаа дэлхэйн дээрэ галабай эрьелгэтэй адли юумэн боложо, арад түмэн өөрөө өөрыгөө үгы хэхэ болоно гэжэ ойлгожо байбашье, магад бидэ амиды үлэхэ заяатай байха гүбди гэжэ ханаһан шэнги буу зэбсэгтэ саашань нарижуулаһан зандаабди.

Тийхэдээ буддын хургаалда хэрэглэдэг галабууд тухай ойлгосо тиймэше холын юумэн бэшэ мэтээр ханагдаа. Магад, маанад бии болодо лэ өөрыгөө усадаһан олон тоото галабуудай аюул соо хосорон ошохо ээлжэтэ утсаатан гүбди? Энээн тухай ханаха, хэмгүй омогорхол, бүүдүгэй зангаа орхижо, үгээ ойлголсоод ажаһуугагүй һаа, хосорхо тээшээ урагшатайгаар дабшанабди гэжэ сэхэ хэлэмээр байна.

Олон полярна дэлхэйн хадаа зүб ойлгосо гээд ханамаар. Юуб гэхэдэ, ганса США Росси хоёр атомна ташуур баринагүй. Тиймэ зэбсэг улам олон гүрэн зохёон туршана гэжэ ханаагүй һаа, дэлхэйн хосоролго хүртээр балахан саг үлэнэ. Эндэ Энэдхэг, Пакистан, США, Росси эгээл ехэ аюул асарна гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй. Жэшээлхэдэ, США хадаа хизаарлагдамал атомна бомбын хэрэглэмжэ тухай ходо дурдадаг болонхой. Харин манай орондо атомна арсеналай хуушарһан, «үмхи» болоһон ушар ямарше хойшолонтой байжа магад гэжэ хэлэлтэй. Харин Энэдхэг Пакистан хоёрой эблэршэгүй хёмороон атомна дайнай шалтагаан боложо магад гэшэ зүб болоно. Хиросима, Нагасаки дээрэ бомбо хаяһан ушар ори ганса гүрэнэй атомна буу зэбсэгтэй байхадань, ямарше «хэнээлтэйгөөр» дүүрээ гэжэ онсоломоор.

Хүн түрэлтэнэй хубида хоёр лэ дэлхэйн дайн үгтэһэн болоно. Хоёр дэлхэйн дайнда илагшад, илагдагшад байгаа. Харин дэлхэйн гурбадахи дайн хадаа һүүлшын дай болон гэжэ батаар ойлгоё. Мүнөө үедэ Афганистанай дайдада гү, али Пешавар, Кашмирта гү, али Ирагта, Ливидэ гү, али Хойто Корейдэ гү, али Иранда атомна бомбо тэнэрээ һаа, тэрэ үдэрын хүн түрэлтэнэй һүүлшын үдэр болоно.

Атомна аюулаһаа гадна бидэнэрыг усадаһааар юумэнүүд олон байнал - дайн дажар үүсхэхэгүйн тулада хамтын хүсэл оролдолоо гаргаа гэжэ уряалхаһаа ондоо юун байхаб. Дайн лэ бү болоһой!

Цыдым ЦЫРЕНДОРЖИЕВ.

Агуу Илалтын 58 жэлэй ойдо

ДОБРЫЕ ДЕЛА ХҮГШЭН ЭЖЫ ВЕРЫ

Общение с хорошим человеком - всегда радость. Посчастливилось познакомиться с доброжелательной, обаятельной и улыбчивой Верой Балдановной БАЛЬЖИНИМАЕВОЙ. Вызывает восхищение мудрость суждений о жизни и людях, чистота помыслов и просветленность этой простой бурятской женщины. Импонирует мне то, что она стойко переносит незавидную долю российских пенсионеров и не ропщет на судьбу.

ИЗ РОДА ЗАЙСАНА БАДАНА ТУРАКИНА

Вера Балдановна - уроженка Кижингинской долины. Отец Бальжинима Пираангалай - представитель пятого колена зайсана Бадана Туракина (зайхан Бадан Тураахин) рода галзууд-хориин - одного из 52 представителей одиннадцати хоринских родов, совершивших 300 лет назад конный поход к царю Петру I и добившихся издания высочайшего Указа, который подтвердил право бурятских родов владеть своими исконными, «породными» землями. Краевед Пунцык Балдандоржийн опубликовал родословную таблицу этого знаменитого рода в газете «Дүхэрэг» в № 31 (228) от 2 августа 2001 года. Отец знал старомонгольскую и русскую грамоту. Продолжатели этого славного рода - брат Веры Балдановны - Александр и его сыновья Арсалан, Алдар, Амагалан. Мать Долгор Лыгбэева из рода шарайд хальбан - вечная труженица-скотовод. Овдовела рано, в 30-х годах. Дожила до 86 лет. Старость ее согрела дочь. Героиня моих заметок родилась в голодном 1932 году. Назвали ее в честь русской акушерки Веры.

И ОНА ПРИБЛИЖАЛА ПОБЕДУ

Военная нужда не дала возможность учиться толковой девочке. В 1944 году 12-летняя папушка ходила за колхозным стадом. Стукнуло 14 лет - направили в калашинские морозы на лесозаготовку. Таскала шпалы на Новоильинском заводе. А на полевой - уже прицепщицей с трактористкой Сунгэ Аоржанаевой вкалывала. В День Победы была счастлива безмерно. И очень жалела матерей, вдов и сирот, не дождавшихся своих родных с фронта.

ЗВЕЗДНЫЕ ЧАСЫ ДОЯРКИ ВЕРЫ

В 1948 году назначили дояркой на ферму Улавр родного колхоза «Ленин зам». Тогда же ее приняли в комсомол.

В 1952 году вышла замуж за Ширапа Бадмаева - скотника, потом бригадира, заведующего фермой. Это был творчески одаренный человек. Его стихи, рассказы, очерки публиковались в газетах «Долина Кижинги» и «Буряад үнэн». Его опекал мэтр бурятской литературы, земляк Хоца Намсараев. Поддерживал он связи с Бато Базароном, Александром Жамбалдоржиевым. Гости в их семье самобытный бурятский поэт Даши Дамбаев.

Два года спустя молодую семью направили по комсомольской путевке в колхоз им. Ворошилова. На МТФ улуса Бахалайта они трудились около десяти лет. Трудолюбивая доярка Вера Бальжинимаева была известна не только в районе, но и в республике. Портрет передового животновода печатали в районной и республиканских газетах.

Подрастали дочери Дарима и Елизавета. Успешно учились. В 1967 году семья переехала в Кижингу. Построили добротный дом. Вера Балдановна продолжала трудиться дояркой в Ленинзамской МТФ совхоза «Кижингинский» и добивалась высоких показателей в развитии общественного животноводства. Добросовестный труд передовой доярки поощрялся: у нее хранились целая кипа почетных и похвальных грамот, благодарностей.

ДОВЕРИЕ ЗЕМЛЯКОВ ОПРАВДАЛА

Знаменателен такой факт биографии Веры Балдановны Бальжинимаевой: она была депутатом шести созывов Кижингинского районного Совета депутатов трудящихся. Смелая и решительная, она не боялась критиковать руководство района за то, что оно недостаточно осуществляло механизацию трудоемких процессов на гуртах и фермах, мало заботилось об улучшении бытовых условий животноводов, неудовлетворительно организовывало торговое, медицинское и культурное обслуживание. Кое-какое улучшение ей удалось добиться. С ее помощью решались житейские проблемы земляков.

Петр КАЛАШНИКОВ.

НАГРАДЫ - ПО ЗАСЛУГАМ

Трудовая доблесть и общественная активность Веры Балдановны Бальжинимаевой были замечены и отмечены. Она награждена медалями: «За доблестный труд в Великой Отечественной войне», юбилейной Ленинской и в честь юбилеев Великой Победы, «Ветеран труда».

Но главной наградой она, как мать, считает то, что они с мужем воспитали достойными людьми дочерей. Старшая Дарима Балдановна, по мужу Дугарова, - выпускница филологического факультета Иркутского университета и отделения журналистики Новосибирской высшей партийной школы, многие годы работала заместителем редакторов районных газет в Кижинге и Хориинске. В настоящее время возглавляет отдел социальной защиты в городе Северобайкальске. Младшая Елизавета Шираловна, по мужу Данзанова, получив среднее медицинское образование в Кяхте, многие годы добросовестно работала фельдшером в Кижингинской районной больнице, в данное время - лаборант Кижингинской санэпидстанции. Дипломатичная Вера Балдановна установила нормальные отношения с зятьевыми: Дугаровым Владимиром Дондоковичем, начальником пожарной охраны Северобайкальска и Данзановым Владимиром Хандажаповичем, ветераном младшей службы.

НАДЕЖДА ХҮГШЭН ЭЖЫ - АШАНАР

Мудрая хүгшэн эжы Вера, оставшаяся малограмотной из-за военной нужды, выучив дочерей, поставила благородную цель дать достойное образование внукам. И она успешно ее выполняет. Переехала из Кижинги в Улан-Удэ и заботливо опекает студентов. Отличная стряпуха (какое-то время была поваром в колхозном доме отдыха) готовит ребятам вкусную еду. Искусная умелица, она шьет им одежду, шапки, ушанки. А главное - передает им свое умение.

Дети старшей дочери Даримы Балдановны уже получили образование: Евгения, по мужу Васильева, закончила историко-филологический факультет БГПИ им. Доржи Банзарова; Баир Дугаров - выпускник ВСГАКИ, программист-менеджер; Светлана Дугарова, закончив с отличием Улан-Удэнское медицинское училище, - блестящая студентка Иркутского медицинститута, который заканчивает в этом году, мечтает об аспирантуре. Сейчас на попечении бабушки Веры дети младшей дочери. Внук Чингис Данзанов успешно закончил Улан-Удэнский лесопромышленный колледж по специальности техник-строитель, теперь здесь же получает вторую профессию товароведа. Есть у него намерение поступить в вуз.

Внучка Елена Данзанова - серебряная медалистка Кижингинской средней школы-лицея 2000 года, ныне студентка-отличница 3-го курса филологического отделения восточного факультета БГУ. Настойчиво изучает китайский, японский, английский и бурятский языки. Проявляет интерес к научно-исследовательской работе. В этом году она разрабатывает тему «Китайские и бурятские благопожелания». Младший внук Жаргал Данзанов - девятиклассник, учится хорошо.

- Выгучу вучат - тогда и на покой можно удаляться, - улыбаясь, говорит Вера Балдановна. Верится, что эстафету добрых дел хүгшэн эжы Веры подхватят ее внуки и понесут по жизни. У достойных людей так и заведено.

ДОРЖИ - СЫН ДАРХИНТУЯ

Среди многих достижений и успехов нашего района, безусловно, самым главным являются наши люди, их талант и творчество. Какие колоссальные изменения произошли, как выросли во всех отношениях наши люди, хотел бы показать на примере только одного маленького улуса Дархинтуй. Много талантливых людей дала земля Дархинтуйская. Об одном из них пойдет мой рассказ. С Доржи Дымпиловичем ГАРМАЕВЫМ мы с одной деревни, родственники, хоть мы и близкие люди на самом деле, оказалось многое не знаю о нем. Когда же стали появляться его очерки в газете под рубрикой «Судьбы людские» я заинтересовался его личной судьбой.

В своих очерках пишет, что он родился в далеком годе 1927 году. С малых лет мастерил все, что видел вокруг себя, на зависть улусным ребятишкам катал машинку, которую смастерил сам. Как все его сверстники, учился в Санагинской школе, мастерски ловил в своей светлой речке Дархинтуйке хариусов и леньков руками, отчего носил титул рыбного «Короля».

Но перед войной круто изменилась его беззаботная детская жизнь - умерла мама. В 13 лет остался сиротой. В своих воспоминаниях пишет, что кто не был в шкуре сироты, никогда не поймет, как это тяжело. Пришлось оставить школу, учиться на курсах колхозных счетоводов. Закончив их, работает в своем родном колхозе «Улаан Мальчин» учетчиком. Как птенец, обретший крылья, летит дальше, устраивается счетоводом Закаменского райсовбеса в с.Цакире. В 1944 году семнадцатилетним был призван в армию, и началась его 9-летняя служба в армии: участие в войне с Японией в составе Забайкальского фронта, 5-летняя служба в штабе Главкома войск Дальнего Востока. В 1947 году был командирован в Хабаровск в ставку маршала Малиновского. Такой чести был удостоен как победитель конкурса армейских художников. В штабе Главкома отслужил

чьи произведения искусно оформлены руками Доржи Гармаева. На них благодарственные слова авторов. «Глубокоуважаемому и дорогому Доржи Дымпиловичу - прекрасному художнику с самыми добрыми пожеланиями и сердечной благодарностью». Е.Баранникова, доктор филологических наук, автор книги «Бурятские народные сказки», 1973 г.

Портреты Героев Советского Союза, Героев Социалистического труда, созданные Д.Гармаевым, украшали книги Д.М.Цыренова и А.П.Климова.

Доржи Дымпилович вспоминает слова художника Даши Дамбаева: «Доржи, мы с тобою клад, находка для газет, заменяем в одном лице рисовальщика, портретиста, карикатуриста, шрифтовика и ретушера». При этом он вспоминает, что по заданию редакции знакомился в Москве с работой художников газет «Известия» и «Советская Россия». Оказалось, в каждой газете по несколько художников. Отдельно художник, рисовальщик, шрифтовик, карикатурист и ретушер. «На страницах нашей печати часто встречало хорошие и очень талантливые рисунки Д.Гармаева. Но очень жаль, что художник в известной степени недооценивает значение своих работ. Часто даже не подписывает их или подписывается очень

Талантливый художник, журналист, сын своей земли

в качестве художника клуба, дежурного бюро пропусков комендатуры штаба. Именно эта служба сделала меня человеком, общение с замечательными политработниками меня многому научили», - вспоминает он. До минимума сокращая свой сон и отдых, он учился в вечерней школе при Хабаровском Доме офицеров, много читал, здесь же вступил в партию. А ведь в армию ушел с начальным образованием, почти не зная русского языка. До сих пор он считает, что при умении и стремлении армия является хорошей школой.

Домой, в Закаменский район, после службы в армии вернулся только в 1953 году. Но дома не задержался, по пути в Улан-Удэ он заехал к другу в с.Иволгинск, где без его согласия утвердил его на работу в райком партии. Затем учеба в высшей партшколе г.Иркутска...

Но все же любимым его занятием оставалось рисование, оно и впоследствии взяло верх. Так Доржи Дымпилович в 1962 году оказался в редакции республиканских газет «Буряад үнэн» и «Правда Бурятии» в качестве газетного художника.

В руках у меня приветственный адрес в день его юбилея. Бурправдинцы писали: «Как восприняли бы 140 тысяч читателей, если бы вдруг «Правда Бурятии» вышла без клише, рубрик, заставок? Удивленно? Возмущенно? Думается, через край эмоциональные были бы телефонные разговоры. Но за все ваши годы в редакции не было повода для подобного, потому что ответственность, добросовестность, высокое мастерство исполнения иллюстративного материала являются главными принципами работы художника Д.Гармаева. Галерея портретов передовиков соцсоревнования, праздничные плакаты, зарисовки с натуры являют собой подлинное произведения искусства, которые получили высокую оценку у читателей и мастеров кисти... Бережно беру в руки школьные учебники, книги известных поэтов, писателей, ученых,

робо», - завершает свой отзыв Д.Дамбаев. В 1981 году ему было присвоено звание «Заслуженный работник культуры Бурятской АССР».

И все же Доржи Дымпилович считает самой большой наградой признание людей. Както из Мухор-Шибиря специально приехал мужчина посмотреть на меня, удостовериться, действительно ли руками можно делать такие тонкие рисунки.

Только к своему 75-летию, и то по совету друзей, он решил провести выставку свою персональную выставку в музее им. Сампилова. Около 50 портретов знаменитых людей Бурятии. Почти половину своих работ после выставки он подарил музею города.

К юбилею своего Закаменского района он преподнес несколько портретов знатных Закаменцев районному музею.

Доржи Дымпилович давно на заслуженном отдыхе. Годы берут свое, не обходят его разные хвори. Много горя пришлось испытать в личной жизни. Но всегда родственники, друзья поддерживали и помогали ему. Наверное, силу и бодрость дает ему внучка Машенька. Вот так сложилась судьба нашего земляка.

Я пригласил земляка - известного художника, журналиста Д.Д.Гармаева эти: летом побывать на родине - Дархинтуе, подышать родным воздухом, послушать в вечерних сумерках рев гурана, пение кукушки... Земляки в своем музее Ехэ-Цакире отвели для него специальный уголок и ждут пополнения экспонатов, и он пообещал подарить свои произведения.

Кстати, он же сделал прекрасный эскиз памятника погибших дархинтуейцев в Великой Отечественной войне. Этот неустановленный памятник до сих пор стал его душевной болью. Пожелаем же Доржи Дымпиловичу и его семье здоровья и долголетия.

Дымбры ГАРМАЕВ,
ветеран труда.

г.Закаменск.

Понедельник, 12

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Телесканал «Доброе утро»
10.00 Новости
10.15 «Земля любви, земля надежды».

РОССИЯ

07.45 - 10.45 «Доброе утро, Россия!»
08.00, 08.30; 09.00, 09.30, 10.00, 10.30 ВЕСТИ
08.15, 08.45, 09.15, 09.45, 10.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА

ТИВИКОМ

07.50 «Лоск». Погода. Гороскоп
08.00 Школьное ТВ
08.30 Fox Kids на REN TV. «Пауэр реинджерс, или Могучие реинджерсы»

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ •

Вторник, 13

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Телесканал «Доброе утро»
10.00 Новости
10.15 «Земля любви, земля надежды».

13.20 «Короткое замыкание». Ток-шоу Федора Павлова-Андреевича
14.20 Т/с «Перекрестки» (США)
15.15 «Экспертиза»

ТИВИКОМ

07.30 «Лоск». Погода. Гороскоп
08.00 «Безумный мир», д/ф
08.30 «Пауэр реинджерс, или Могучие реинджерсы», т/с

РОССИЯ

07.45 - 10.45 «Доброе утро, Россия!»
08.00, 08.30, 09.00, 09.30, 10.00, 10.30 ВЕСТИ
08.15, 08.45, 09.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ. ВЕСТИ-МОСКВА

22.50 «Спокойной ночи, малыши!»
22.55 Т/с «Идиот»
23.55 Т/с «Люди и тени-2»

АРИГ УС

08.00 Грани
08.25 Восточный экспресс. Погода
08.45 Есть мнение. Спорт

Юрского периода»
01.15 «24»

АРИГ УС

08.00 Новости. Спорт. Погода
08.40 Жизнь без риска
08.45 М/ф «Лиса и дрозд»
09.00 Формула успеха

20.30 Комедия на СТС: «Альф»
21.00 «Агентство НЛС-2», х/ф
22.00 Кино на СТС: «Изо всех сил»

НТВ

07.00 Утро на НТВ
09.45 Сериал «Клан Сопрано» (США)
11.00 «Сегодня утром»
11.20 Погода на завтра

ОПТОВО-РОЗНИЧНЫЙ ЦЕНТР «БАЙКАЛ»
Цены действительны с 8 мая по 15 мая.
Бельевой трикотаж (детские, взрослые)
Трико х/б г. Москва
Колготки эластик от № 2 до № 8

12.30 Новости
12.35 Место печати
12.45 Тушите свет
13.00 Новости. Спорт

07.00 Утро на НТВ
09.50, 20.40 «Ребята из нашего города» т/с
11.00 «Сегодня утром»
11.20 Погода на завтра

СТС - БАЙКАЛ

17.00 Т/с «Лучшие»
18.00 Т/с «Друзья»
18.30 Комедия на СТС: «Новая семейка Алдамс»

18.30 Детское время. Мультфильм
18.40 Гороскоп
18.45 «Прерванный полет». Памяти нар. арт. СССР Кима Базарсадаева

Среда, 14

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Телеканал «Доброе утро»
10.00 Новости
10.15 «Земля любви, земля надежды».
11.05 Детектив «Женская логика-2». 2-я серия
12.05 «Фабрика звезд-2»
12.35 Дисней-клуб: «Ллойд в космос»
13.00 Новости
13.05 Х/ф «Пропавшая экспедиция». 1-я серия
14.40 «Непутевые заметки»
15.00 «Индийские касты»
15.30 «Танк Т-34». Оружие победы
16.00 Новости
16.15 Т/с «Досье детектива Дубровского». 2-я серия
17.25 «Фабрика звезд-2»
17.55 «Большая стирка»
19.00 Вечерние новости
19.25 Смехопанорама Евгения Петросяна
20.00 «Земля любви, земля надежды».
21.00 «Слабос звено»
22.00 Время
22.40 Премьера. Вера Алентова и Леонид Куравлев в комедии «Серебряная свадьба». 1-я серия
23.45 Док. сериал «Спецназ». «Бронепоезд XXI века»
00.30 Ночное «Время»
00.55 «Фабрика звезд-2»
01.10 «Если завтра на Марс...»
01.40 «Русский экстрим»
02.10 «Апология»
03.00 Сериал «Пришелец»

РОССИЯ

07.45 - 10.45 «Доброе утро, Россия!»
08.00, 08.30, 09.00, 09.30, 10.00, 10.30 ВЕСТИ
08.15, 08.45, 09.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА
09.45 «Байгал». Инф. программа
10.15 Вести-Бурятия
10.45 Т/с «Идиот»

11.45 Т/с «Люди и тени-2»
12.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
13.00 ВЕСТИ
13.20 «Короткос замыкание». Ток-шоу Федора Павлова-Андреевича
14.20 Т/с «Перекрестки» (США)
15.15 «Экспертиза»
Местное время
15.30 Вести-Бурятия
15.40 Рек-тайм - время Вашей рекламы!
15.45 Детское время «Бамбахай» «Россия»
16.00 ВЕСТИ
16.20 «Что хочет женщина». Ток-шоу Елены Яковлевой
17.10 Т/с «Трое против всех-2»
18.15 «Агентство одиноких сердец»
18.45 «Экспертиза»
19.00 ВЕСТИ
Местное время
19.20 «Байгал». Инф. программа
19.30 Прогноз погоды и рек-тайм - время Вашей рекламы!
19.40 Спортивная программа «Тамир»
20.00 «Учитель года»
20.15 «Слово о земле бурятской». К 80-летию образования Республики Бурятия
20.30 Вести-Бурятия «Россия»
20.50 «Комиссар Рекс». Т/с
21.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
22.00 ВЕСТИ
Местное время
22.30 Вести-Бурятия
22.40 Прогноз погоды и рек-тайм - время Вашей рекламы!
«Россия»
22.50 «Спокойной ночи, малыши!»
22.55 Т/с «Идиот»
23.55 Т/с «Люди и тени-2»
01.00 Ток-шоу «ВЕСТИ+»
01.30 «Мне снится русский снег»
02.20 Детектив «Заряженные смертью». 1991 г.
04.25 «Дорожный патруль»
04.40 Т/с «Твин Пикс» (США)
05.30 «Агентство одиноких сердец»
05.55 Канал «Евроьюс» на русском языке
06.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
07.00 ВЕСТИ
07.15 Канал «Евроьюс» на рус. языке

ТИВИКОМ

07.30 Погода. Гороскоп
07.40 «Лоск»
08.00 «Безумный мир», д/ф
08.30 Fox Kids на REN TV. «Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры»
08.55 Fox Kids на REN TV. М/с «Флинт - детектив во времени»
09.20 Fox Kids на REN TV: «Человек-паук»
09.45 «FM и ребята», сериал
10.15 «Баффи», телесериал
11.15 «Кино»: «Кикбоксер-5: Возмездие»
13.25 «Народ против», телеигра
14.00 «Вино любви». Теленовелла
14.55 «У нас все дома», комедийный сериал
15.30 «Лоск». Погода. Гороскоп
15.50 Т/с «Провинциаль»
17.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Человек-паук»
17.25 Fox Kids на REN TV. М/с «Флинт - детектив во времени»
17.55 Fox Kids на REN TV. Т/с «Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры»
18.20 «Кино». «Гонки по вертикали», 3 с.
19.55 «Лоск»
20.00 Погода. Гороскоп
20.10 «Муз. поздравления»
20.40 «Ищу семью»
20.55 «Симпсоны»
21.20 «Провинциаль», сериал
22.30 «24». Погода. Гороскоп
23.00 «Лоск»
23.05 «Кино»: «Выкуп» (Россия)
01.10 «24»

АРИГ УС

08.00 Грани
08.25 Восточный экспресс. Погода
08.45 Есть мнение. Спорт
08.55 Жизнь без риска
09.00 Формула успеха
09.10 М/ф «Дудочка и кувшинчик»
09.20 Без протокола
10.15 То, что надо
10.30 «Приключения Шерлока Холмса

и доктора Ватсона»: «Сокровища Агры», 1 с.
11.50 Сто чудес света: «Беловежские зубры»
12.55 Музыка на канале
13.00 Новости. Спорт
13.15 Х/ф «На обратной стороне Луны», 2 с.

Перерыв до 17.00

17.00 Новости
17.25 М/с «Гарфилд и его друзья»
17.50 Победоносный голос верующего
18.20 Музыкальный подарок
18.45 Жизнь без риска
18.50 Смотрите, кто пришел
19.05 Т/с Детектив «Нэш Бриджес: Круши и хватай»
20.00 ТК «Ариг Ус» представляет: «Будни»
20.30 Восточный экспресс. Погода
20.50 Х/ф «Убийство на улице Морг»
22.15 Формула успеха
22.25 «Однокашники»
23.30 Восточный экспресс. Погода
23.50 Назло
00.00 Новости
00.30 Тушите свет
00.45 Без протокола
01.40 Состав преступлений
01.55 Высший свет

СТС - БАЙКАЛ

17.00 Т/с «Лучшие»
18.00 Т/с «Друзья»
18.30 Комедия на СТС: «Новая семейка Адамс»
19.00 Девичьи слезы
20.00 Осторожно, модерн-2!
20.30 Комедия на СТС: «Альф»
21.00 «Агентство НЛС-2», х/ф
22.00 Кино на СТС: «Рэмбо-3»
00.30 Детали

01.00 «Русские страшилки», 3 с.

НТВ

07.00 Утро на НТВ
09.50 20.40 «Ребята из нашего города» т/с
11.00 «Сегодня утром»
11.20 Погода на завтра
11.25 Док. драма «Преступление и наказание»
11.55 «Кулинарный поединок. И на море, и на суше»
13.00 «Сегодня»
13.35 Детектив «Золото Югры», 2 серия
14.45 Криминал
15.00 Детектив «Она написала убийство» (США)
16.00 «Сегодня»
16.35 «Блондинки и брюнетки: почувствуйте разницу». Ток-шоу «Принцип домино»
18.00 «Сегодня»
Бурятское ТВ
18.30 Детское время. М/ф
18.50 Гороскоп
18.55 Соревнования по авиомоделированию
19.10 «Белый месяц» представляет: «В песне - душа народа»
НТВ
19.25 «Чистосердечное признание»
20.00 «Сегодня»
21.45 «На углу, у Патриарших - 3» т/с
23.00 «Сегодня»
23.40 Футбол. Лига чемпионов. Полуфинал. «Интер» (Италия) - «Милан» (Италия)
01.45 «Сегодня»
02.20 Гордон
03.15 Сериал «Доктор» (США)
04.15 Окончание трансляции

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ 21-62-62

Четверг, 15

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Телеканал «Доброе утро»
10.00 Новости
10.15 «Земля любви, земля надежды». Сериал
11.05 Комедия «Серебряная свадьба». 1-я серия
12.00 «Фабрика звезд-2»
12.35 Дисней-клуб: «Базз и его команда»
13.00 Новости
13.05 Х/ф «Пропавшая экспедиция». 2-я серия
14.30 «Сканер»
15.00 «Если завтра на Марс...»
15.30 «Русский экстрим»
16.00 Новости
16.15 Т/с «Досье детектива Дубровского». 3-я серия
17.25 «Фабрика звезд-2»
17.55 «Большая стирка»
19.00 Вечерние новости
19.25 «Сами с усами»
20.00 «Земля любви, земля надежды». Сериал
21.00 «Основной инстинкт»
22.00 Время
22.40 Комедия «Серебряная свадьба». 2-я серия
23.45 Человек и закон
00.30 Ночное «Время»
00.55 Футбол. Международный турнир на «Кубок Лобановского»
02.35 «Апология»
03.25 Сериал «Пришелец»

РОССИЯ

07.45 - 10.45 «Доброе утро, Россия!»
08.00, 08.30, 09.00, 09.30, 10.00, 10.30

ВЕСТИ
08.15, 08.45, 09.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.
ВЕСТИ-МОСКВА
09.45 «Байгал». Инф. программа
10.15 Вести-Бурятия
10.45 Т/с «Идиот»
11.45 Т/с «Люди и тени-2»
12.45 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
13.00 ВЕСТИ
13.20 «Короткос замыкание». Ток-шоу Федора Павлова-Андреевича
14.20 Т/с «Перекрестки» (США)
15.15 «Экспертиза»
Местное время
15.30 Вести-Бурятия
15.40 Рек-тайм - время Вашей рекламы!
15.45 Петербург. Русский музей «Россия»
16.00 ВЕСТИ
16.20 «Что хочет женщина». Ток-шоу Елены Яковлевой
17.10 Т/с «Трое против всех-2»
18.15 «Агентство одиноких сердец»
18.45 «Экспертиза»
19.00 ВЕСТИ
Местное время
19.20 «Байгал». Инф. программа
19.30 Прогноз погоды и рек-тайм - время Вашей рекламы!
19.40 «Тайзан». Бурятский Шалапин
20.00 Дежурная часть
20.10 «Один из дной культуры»
20.30 Вести-Бурятия «Россия»
20.50 «Комиссар Рекс». Т/с
21.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
22.00 ВЕСТИ
Местное время
22.30 Вести-Бурятия
22.40 Прогноз погоды и рек-тайм - время Вашей рекламы!
«Россия»
22.50 «Спокойной ночи, малыши!»
22.55 Т/с «Идиот»
23.55 Т/с «Люди и тени-2»
01.00 Ток-шоу «ВЕСТИ+»
01.30 ВЕСТИ-СПОРТ
01.40 КИНОАКАДЕМИЯ. ПРЕМИЯ «ОСКАР». Брэд Питт, Энтони Хопкинс и Джулия Ормонд в х/ф «Легенды осени»
04.15 «Синемания»
04.45 «Дорожный патруль»
05.00 Т/с «Твин Пикс» (США)
05.55 «Агентство одиноких сердец»

06.20 Канал «Евроьюс» на русском языке
06.50 ВЕСТИ. ДЕЖУРНАЯ ЧАСТЬ
07.00 ВЕСТИ
07.15 Канал «Евроьюс» на русском языке

ТИВИКОМ

07.30 Погода. Гороскоп. «Лоск»
08.00 «Безумный мир», д/ф
08.30 Fox Kids на REN TV: «Пауэр Рейнджерс, или Могучие рейнджеры»
08.55 «Флинт - детектив во времени», м/с
09.20 Fox Kids на REN TV. М/с «Человек-паук»
09.45 «FM и ребята», сериал
10.15 «Баффи», телесериал
11.15 «Кино»: «Выкуп»
13.25 «Народ против», телеигра
14.00 «Вино любви», сериал
14.55 «У нас все дома», ком. сериал
15.30 «Лоск». Погода. Гороскоп
15.50 «Провинциаль», сериал
17.00 «Человек-паук», м/с
17.25 «Флинт - детектив во времени», м/с
17.50 «Пауэр рейнджерс, или Могучие рейнджеры»
18.15 «Кино»: «Визит к Минотавру», 1 с.
19.55 «Лоск»
20.00 Погода. Гороскоп
20.10 Музыкальные поздравления
20.25 «Радар-спорт»
20.55 «Симпсоны»
21.20 «Провинциаль», сериал
22.30 «Во саду ли, в огороде...». Погода. Гороскоп
22.55 «Лоск»
23.05 «Кино»: «Перекрывая каналы»
01.30 «24»

АРИГ УС

08.00 Грани
08.25 Восточный экспресс. Погода
08.45 Есть мнение. Спорт
08.55 Жизнь без риска
09.00 Формула успеха
09.10 Без протокола
10.05 Гурман
10.35 «Приключения Шерлока Холмса

и доктора Ватсона»: «Сокровища Агры», 2 с.
11.55 Сто чудес света: «История бабуинов с насосной станцией»
13.00 Новости. Спорт
13.15 Х/ф «На обратной стороне Луны», 3 с.

Перерыв до 17.00

17.00 Новости
17.25 М/с «Гарфилд и его друзья»
17.50 Победоносный голос верующего
18.20 Музыкальный подарок
18.45 Жизнь без риска
18.50 Смотрите, кто пришел
19.05 Т/с «Детектив Нэш Бриджес: Спасите девушку»
20.00 Новости
20.25 Восточный экспресс. Погода
20.45 Бизнес-экспресс
21.00 Д. Кьюсак в х/ф «Интуиция»
22.30 Формула успеха
22.40 Криминальная Россия: «Евроремонт для убийцы», 1 с.
23.15 Любовные истории
23.40 Восточный экспресс. Погода
00.00 Новости
00.30 Тушите свет
00.45 Без протокола
01.40 Состав преступлений
01.55 Высший свет

СТС - БАЙКАЛ

17.00 Т/с «Лучшие»
18.00 Т/с «Друзья»
18.30 Комедия на СТС: «Новая семейка Адамс»
19.00 Девичьи слезы
20.00 Осторожно, модерн-2!
20.30 Комедия на СТС: «Альф»
21.00 «Агентство НЛС-2», х/ф
22.00 Кино на СТС: «Смертельное соетязание»
23.55 Осторожно, модерн!

00.30 Детали
01.00 «Русские страшилки», 4 с.

НТВ

07.00 Утро на НТВ
09.50 20.40 «Ребята из нашего города» т/с
11.00 «Сегодня утром»
11.20 Погода на завтра
11.25 «Чистосердечное признание»
12.00 «Квартирный вопрос. Победа в интервью»
13.00 «Сегодня»
13.35 Детектив «Золото Югры», 3 серия
14.45 Криминал
15.00 Детектив «Она написала убийство» (США)
16.00 «Сегодня»
16.35 «Весенний призыв. Год спустя». Ток-шоу «Принцип домино»
18.00 «Сегодня» с Кириллом Поздняковым
Бурятское ТВ
18.30 Детское время. М/ф
18.50 Гороскоп
18.55 Художественный фильм
19.10 «Твой шанс». Интерактивное шоу
НТВ
19.25 «Очная ставка». Деревенская вандетта
20.00 «Сегодня» с Кириллом Поздняковым
21.50 «На углу, у Патриарших - 3» т/с
23.00 «Сегодня» с Кириллом Поздняковым
23.40 Футбол. Лига чемпионов. Полуфинал. «Ювентус» (Италия) - «Реал» (Испания)
01.45 «Сегодня»
02.25 Гордон
03.10 «Кома»
03.50 Окончание трансляции

Пятница, 16

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Телесканал «Доброе утро»
10.00 Новости
10.15 «Земля любви, земля надежды».

Ньюмена «Там, где деньги» (2001 год)

РОССИЯ

07.45 - 10.45 «Доброе утро, Россия!»
08.00, 08.30, 09.00, 09.30, 10.00, 10.30
ВЕСТИ
08.15, 08.45, 09.15 МЕСТНОЕ ВРЕМЯ.

Местное время

19.20 «Байгал». Инф. программа
19.30 Прогноз погоды и рек-тайм -
время Вашей рекламы!

17.00 «Человек-паук», м/с

17.25 «Флинт - детектив во времени»,
м/с
17.50 «Пауэр рейнджерс, или Могучие
рейнджеры», телесериал

СТС - БАЙКАЛ

17.00 Т/с «Лучшие»
18.00 Т/с «Друзья»
18.30 Комедия на СТС: «Новая семейка
Алдамс»

НТВ

07.00 Утро на НТВ
09.50 Сериал
11.00 «Сегодня утром»

ОАО «БурятАвтоСервис»
г.Улан-Уда, Стрелка, тел: 44-34-03, 44-05-14, 44-34-88.
Предлагает следующие автомобили:
«Волга» (ГАЗ-3110), «Волга» (ГАЗ-3102),
«Газель», «Соболь», ВАЗ.

ТИВИКОМ

07.15 Погода. Гороскоп
07.25 «Лоск»
07.30 «Радар-спорт»

АРИГ УС

08.00 Грани
08.25 Восточный экспресс. Погода
08.45 Есть мнение. Спорт

ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ • 21-62-62 • ОТДЕЛ РЕКЛАМЫ

Суббота, 17

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Новости
07.10 Приключенческий сериал
«Китайский связной»
08.00 Новости
08.10 Сериал «Приключения
Геркулеса»

11.00 «Сборная России». Спортивная
программа

11.25 «Военная программа»
Александра Сладкова
11.45 «Утренняя почта»
12.20 «Сто к одному». Телеигра

14.30 «Ищу семью»

14.50 «Лоск». Погода
15.05 «Кино»: «Формула радуги»
16.40 «Дружная семейка». Комедийный сериал

АРИГ УС

09.00 Новости
09.35 Восточный экспресс. Погода
09.55 Смотрите, кто пришел
10.10 Спорт

ПРОЕКТСЕРВИС УЛАН-УДЭ

лесоперерабатывающие
предприятия
«ПОД КЛЮЧ»
Приглашает к сотрудничеству
КОМПЛЕКСНОЕ ПРОЕКТИРОВАНИЕ ДЕРЕВОПЕРЕРАБАТЫВАЮЩИХ ПРОИЗВОДСТВ
ДЕРЕВООБРАБАТЫВАЮЩЕЕ ОБОРУДОВАНИЕ

РОССИЯ

08.00 Х/ф «Инспектор уголовного
розыска». 1971 г.
09.25 «Петя и Красная шапочка».
Мультфильм

ТИВИКОМ

08.00 «Во саду ли, в огороде...»
08.20 «Лоск». Погода
08.30 «Дикая планета», д/ф
09.30 Fox Kids на REN TV. «Деннис-
непоседа»

СТС - БАЙКАЛ

12.00 Утро с Киркоровым
13.00 Скрытая камера
14.40 Кино на СТС: «Домашний арест»
16.00 «Супер!», шоу В. Стрельникова

НТВ

06.50 Худ. фильм «Джеймс Бонд -
агент 007» (США)
09.00 «Сегодня»
09.15 Погода на завтра

13.00 «Сегодня»
13.15 «Музейные олигархи».
Профессия - репортер
13.40 «Служба спасения»

Воскресенье, 18

ПЕРВЫЙ КАНАЛ

07.00 Новости
07.10 Приключенческий сериал «Китайский связной»
08.00 Новости
08.10 Сериал «Приключения Геркулеса»
09.00 Детский сериал «Твинисы»
09.20 Армейский магазин
09.50 Дисней-клуб: «Легенда о Тарзане»
10.10 «В мире животных»
11.00 Новости
11.10 «Неспутные замски»
11.30 Пока все дома
12.05 Дог-шоу
12.55 «Крылья»
13.20 «Клуб путешественников»
14.05 Умницы и умники
14.35 Дисней-клуб: «Геркулес»
15.00 Новости (с субтитрами)
15.10 «Властелин вкуса»
16.05 «Кумиры». Тамара Миансарова
16.30 «Слабое звено»
17.30 Мы делаем «Ералаш»-2
17.55 Живая природа. «Прогулки с динозаврами», «Мишка на Севере»
19.00 Времена
20.10 «Смешные люди»
21.55 Премьера. Жан-Клод Ван Дамм в боксе «Внезапная смерть»
00.00 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Рой Джонс - Клинтон Вулс
00.35 Лариса Долина, Алсу, Владимир Пресняков и Михаил Боярский в концертной программе «Радиомания-2003»

РОССИЯ

08.00 Фильм-сказка «Садко»
09.20 «Сказка о царе Салтане». Мультфильм
10.20 «Русское лото»

11.05 «ТВ Бинго шоу»
Местное время
11.35 «Сагай суурян». Информационно-аналитическая программа
11.52 Рек-тайм - время Вашей рекламы!
12.00 «Вести недели»
«Россия»
12.15 «Утренний разговор с Дмитрием Киселевым»
12.50 «Городок». Дайджест. Развлекательная программа
13.20 ПАРАД КОМЕДИЙ. «Лос-Анджелесская история»
15.10 «Парламентский час»
16.00 ВЕСТИ
16.20 «Вокруг света»
17.15 «Диалоги о животных»
18.20 «Королевские тайны академика Арбатова»
18.55 «Комната смеха»
19.55 Том Круз и Вэл Килмер в фильме «Топ Ган (Лучший стрелок)» (США). 1986 г.
21.50 «В «Городке»
22.00 ВЕСТИ НЕДЕЛИ
23.10 «Специальный корреспондент»
23.35 МИРОВОЕ КИНО. Кевин Костнер и Джеймс Руссо в фильме «Почтальон» (США)
03.00 Чемпионат мира по автогонкам в классе «Формула-1». Гран-при Австрии. Трансляция из Шпильберга
05.05 СЕРИАЛ ДЛЯ ПОЛУНОЧНИКОВ. ПРЕМЬЕРА. «Семь дней» (США). 1998 г.
05.55 Канал «Евроьюкс» на рус. языке
07.00 ВЕСТИ
07.15 Канал «Евроьюкс» на рус. языке

Тивиком

08.00 «Лоск». Погода. Гороскоп
08.15 «Во саду ли, в огороде...»
08.30 «Дикая планета»: «Спасатели»
09.30 Fox Kids на REN TV. М/с «Деннис-непоседа»
10.00 Fox Kids на REN TV. М/с «Питер Пен»
10.25 «Хитклифф», м/с
10.50 «Симпсоны», м/с
11.45 «Вовочка», комедийный сериал
12.20 «Мировые розыгрыши»

12.50 «Веселая компания», комедийный сериал
14.00 «Восная тайна»
14.30 «24»
14.50 Лотерея АвтоВАЗа
15.05 «Кино»: «Шаг навстречу»
16.50 Музыкальные поздравления
17.10 «Лоск». Погода
17.20 «Школьное ТВ»
17.50 «Симпсоны»
18.20 «Деннис-непоседа», м/с
18.50 «Мир Бобби» м/с
19.20 «Кино»: «Крепость-2»
21.30 «Все для тебя»
21.55 «Лоск»
22.00 «Фаталиты», сериал
23.15 «Кино»: «Мертвая хватка»

Ариг Ус

09.00 Новости. Спорт. Погода
09.35 Формула успеха
09.45 В нашу гавань заходили корабли
10.40 Дачники
11.40 Сто чудес света: «Хранители царства»
12.40 М/с «Гарфилд и его друзья»
13.05 Программа К. Набутова «Петербург от А до Я», 4 с.
13.45 Ж. Деспардьс, М. Влади в х/ф «Семь смертей по рецепту»
15.45 М/ф
16.00 Новости. Погода
16.25 Телсигра «Искушение»
17.00 Бесплатный сыр
17.30 Благая весть

18.00 Музыкальный подарок
18.30 «Дар»
18.50 Формула успеха
19.00 «Ах! Анекдот, анекдот!»
20.00 Новости. Погода
20.30 «Бойцовский клуб»
20.55 То, что надо
21.10 Памяти Даши-Нимы Дугарова
21.30 Вы - здоровы
21.50 А. Делон в детективе «Полицейская история»
00.00 Итого с Е. Киселевым. Кремлевский концерт

СТС - БАЙКАЛ

12.00 Утро с Киркоровым
13.00 О.С.П.-студия
14.00 Кино на СТС: «Гарри и Хендерсоны»
16.00 Ток-шоу «Скрытая камера»
17.00 «Кресло»
18.00 Комедия на СТС: «Альф»
18.30 «Убойная сила», х/ф
19.40 История любви-2003
22.00 Кино на СТС: «Легионер»
01.05 Ток-шоу «Черно-Белое»

НТВ

07.20 Детское утро на НТВ.
«Полундра!»
07.50 Комедия «Дон Сезар де Базан», 1 серия
09.00 «Сегодня»
09.15 Погода на завтра

09.20 Комедия «Дон Сезар де Базан», 2 серия
10.25 Лотерея «Шар удачи»
11.00 Сериал по воскресеньям. «Любовь вдовца», 7 серия
11.50 Лия Ахеджакова и Алла Будницкая в программе Павла Лобкова «Растительная жизнь»
12.30 «Вы будете смеяться!»
12.55 Погода на завтра
13.00 «Сегодня»
13.15 Важные люди в программе «Влияние»
14.00 Виктор Жиганов и Борис Невзоров в детективе «Особо опасные...»
15.50 Вкусные истории
16.05 Своя игра
17.00 «Сегодня»
17.20 Игрasm в «Ксно»
17.25 Экстремальный контакт. «Ядовитые морские скитальцы»
17.50 «Трудно быть лысым». Ток-шоу «Принцип домино»
19.05 Пьер Ришар в комедии «Рассеянный» (Франция)
20.45 Борис Щербаков и Сергей Степанченко в детективе «Сыщики-2. Огонь небесный», 2-я часть
22.00 «Намедни» с Леонидом Парфёновым
23.30 Фильм недели. Настасья Кински и Малколм Макдауэлл в триллере «Людюшки» (США)
02.00 Сериал «Клан Сопрано» (США)
03.00 «Журнал Лиги чемпионов»
03.40 Окончание трансляции

"Радио Бурятия - радио для всех!"

Тел.: 21-41-84.

Бурятское радио

(с 12 по 18 МАЯ 2003 г.)

12. понедельник

6.10 - Радиожурнал "ЗЕМЛЯ РОДНАЯ".
6.37 - Справки, объявления, реклама.
6.50 - 7.00 - Передача "ЭЛЮУР ЭНХЭ ЯБАЯ".
7.10 - ОБЪЯВЛЕНИЯ.
7.20 - Программа "АНФАС": Миграция в Бурятии. В передаче принимает участие зам. начальника Управления по делам миграции МВД РБ Е.В.Хамарханова.
7.40 - 8.00 - Радиостудия "БИРАКАН".
13.00 - 13.10 - ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ.
19.10 - Респ. известия на бурятском языке.
19.27 - Объявления.
19.30 - Респ. известия на русском языке.
19.45 - 20.00 - "У МИКРОФОНА - УЧИТЕЛЬ".

13. вторник

6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
7.10 - НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
7.30 - Передача "БУДЕМ ЗДОРОВЫ!".
7.40 - 8.00 - Передача по материалам 6-го расширенного Пленума Совета ветеранов РБ "О патриотическом воспитании учащихся и молодежи" (К 60-летию Великой Победы).
13.00 - 13.10 - ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ.
19.10 - Респ. известия на бурятском языке.
19.27 - Объявления.
19.30 - Республиканские известия на русском языке.
19.45 - 20.00 - "РАДИОБИБЛИОТЕКА". Новые стихи Э.Дугарова.

14. среда

6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
7.10 - НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
7.30 - Программа "ВЫБОР": "Малый бизнес: проблемы поддержки и развития".
7.45 - 8.00 - "ТООНТО НЮТАГ"
13.00 - 13.10 - ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ.
19.10 - Респ. известия на бурятском языке.
19.27 - ОБЪЯВЛЕНИЯ.
19.30 - Респ. известия на русском языке.
19.45 - 20.00 - АКТУАЛЬНОЕ ИНТЕРВЬЮ на бурятском языке.

15. четверг

6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
7.10 - НОВОСТИ, СПРАВКИ,

ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
7.30 - "РАДИО-ГОРОД" - передача об Улан-Удэ и улан-удэнцах.
7.40 - Передача из цикла "НАСЛЕДИЕ БУРЯТИИ".
7.50 - 8.10 - Передача "ОРЬЕЛ" - "ВЕРШИНА". Тема: Сельский спорт.
13.00 - 13.10 - ДНЕВНОЙ ВЫПУСК НОВОСТЕЙ.
19.10 - Респ. известия на бурятском языке.
19.27 - ОБЪЯВЛЕНИЯ.
19.30 - Респ. известия на русском языке.
19.45 - 20.00 - Передача из фондов радио.

16. пятница

6.10 - 7.00 - Программа "УТРО БУРЯТИИ".
7.10 - НОВОСТИ, СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
7.30 - Программа "ВСТРЕЧИ": Проблемно-аналитический выпуск "Природа. Общество. Экономика".
7.45 - 8.00 - "ГУЛАМТА".
13.10 - 14.00 - "ЧАС ВАШЕГО ПИСЬМА". Музыкальная программа по заявкам радиослушателей.
19.10-20.00 - Инф. программа "ВЧЕРА. СЕГОДНЯ. ЗАВТРА", ОБЪЯВЛЕНИЯ.

17. суббота

7.10 - 8.00 - Инф. программа "ВЧЕРА. СЕГОДНЯ. ЗАВТРА", ОБЪЯВЛЕНИЯ.
9.10 - Программа "МЭНДЭ АМАР. МИНИИ БУРЯД ОРОН" - "УТРО БУРЯТИИ".
9.45-10.00 - Программа "РОДНИЧКИ": "Пойте вместе с нами" - представляем участников радиоконкурса "Оюун бэли".
13.10-14.00 - Канал "МУЗ. ВОЛНА РАДИО БУРЯТИИ". Встреча с Председателем Союза композиторов РБ А.Андреевым; "Встреча для вас" - новая программа заслуженной артистки РБ Е.Антоновой.
19.10 - 20.00 - Радиожурнал "СТЕПНЫЕ МЕЛОДИИ"

18. воскресенье

7.10 - СПРАВКИ, ОБЪЯВЛЕНИЯ, РЕКЛАМА.
7.20 - 8.00 - Программа "СЛЫШУ ПЕСНИ, СКАЗКИ, ЛЕГЕНДЫ"
9.10-10.00 - Канал для школьников "ЭДИРШУУЛ": В радиоклубе "Аргумент": "Нет СПИДУ" - встреча с участниками волонтерского движения.
11.10-12.00 - Литературно-художественная программа "АЛТАРГАНА".
13.00 - 14.00 - Программа для молодежи "ВОСКРЕСНЫЙ ПОЛДЕНЬ".

ПЛАСТИКОВЫЕ ОКНА

ООО "ФАКЕЛ"

Окна
Подоконники
Москитные сетки
Установка
Отделка

Гостиница "Байкал"
Оф.104

ул. Смолина 18, оф. 18
тел./факс: 21-29-43
21-80-95

СМР-2С 1-30-02-27-0-771402593-06734-1

НИЗКИЕ ЦЕНЫ

ВАКАНСИИ
ТРЕБУЮТСЯ

Опытные плиточники, строители на евроотделку. Оплата высокая. Тел.: 45-77-55 (без выходных).
Торговые представители, кладовщик, электрик, машинисты-компрессорщики, слесарь-сантехник. Тел.: 27-24-55.
Девушки для работы в летнее кафе. Тел.: 44-89-75, 21-94-74.

ИЩУ РАБОТУ
УСЛУГИ

Трудоустройство. Тел.: 43-67-13. (Ю-14283).
СУПЕРПОХУДЕНИЕ. Тел.: 22-44-07. (Лиц. 510).
Евроокна из дерева. Тел.: 22-60-34. "Викт' Ал". (Ю-14025).
Остекление балконов. Тел.: 22-48-50 (Ю-6814).

АВТО
ПРОДАЮ

М/а "Тойота-Лит-Айс", 1991 г/в. Пейд.: 046, аб. 513.
Рефрижератор "Хино", 1995 г/в, г/п 5 тонн, пробег 1 год, в отличном состоянии. Тел.: 456-378.
Продаю а/машину ГАЗ-3307. Бортовая, железный кузов. Цена договорная. Возможен бартер на крупный рогатый скот.
Обращаться по адресу: Бичурский район, с. Харлун, ул. Нагорная, 21. Гладких С. Г. Тел.: 531-24.

КУПЛЮ
СУПЕРМАРКЕТ

Продам маршрут. Тел.: 42-75-76.
ПРОДАЮ
Морозильный агрегат "ФАК-1,5". Тел.: 44-81-05.
Двигатель "1G-GTE". Тел.: 27-05-78.
Двигатель "ЗИЛ", коробку передач (б/у). Тел.: 41-03-87 (звонить после 20.00).
Оружейный сейф. Тел.: 22-49-91.
Мед. 75 руб./кг. Тел.: 48-22-50.
Щенок добермана (девочка). Тел.: 37-42-12.

РАЗНОЕ

Поступление российской обуви! М-н "Стиль", пр. 50-летия Октября, 20.

КУПЛЮ

Организация купит лом черного металла по цене 1200 рублей за тону; кузова автомобильные, самосвалы; динамометр. Требуются: грузчики,

крановщик башенного крана, бензорезчики. Пос. Селикатный, ОАО "Стройкомплект", тел.: 23-06-34.

НЕДВИЖИМОСТЬ
ПРОДАЮ

Срочно 2-комнатную квартиру. Тел.: 45-15-93.
2-комнатную квартиру в 18 кв. Недорого. Тел.: 45-25-61.
2-комнатную квартиру по ул. Шумяцкого. Тел.: 42-52-65.
2-комнатную квартиру улучшенной планировки по ул. Шумяцкого. Срочно. Тел.: 27-22-99, 42-30-03.
2-комнатную квартиру в 20 "а". Тел.: 41-24-48.
Срочно 3-комнатную квартиру в 41 кв. (1/5). Недорого. Тел.: 44-82-65; пейд.: 046, аб. 222 или Бодрость.
Дачу в "Ранете". Тел.: 26-15-81.
Дачу. Тел.: 42-23-47.
Дачу. Тел.: 37-90-51.
Срочно дом на Мелькомбинате (флигель, баня, огород, 12 соток). Обращаться после 19 ч.: ул. Пищевая, 40, кв. 7.
Квартиру под офис. Тел.: 37-36-44.

КУПЛЮ

Куплю участок. Рассмотрю все предложения. Тел.: 22-35-56.
Земельный участок. Тел.: 45-23-10.
1-комнатную квартиру в Октябрьском р-не. Тел.: 37-99-48.

АРЕНДА

Дом. Пейд.: 046, аб. 7110.
Возьму в аренду магазин. Тел.: 43-61-56, 44-84-80.
Сдается 1-комнатная квартира. Тел.: 45-07-66.

ОБМЕН
РАЗНОЕ

Утеряны документы Базаровой Л.Ч. Вознаграждение. Тел.: 43-31-58.
Утерян сотовый "Эриксон". Вознаграждение. Тел.: 65-62-15.
Утерян паспорт Мункуевой А.Б. Вознаграждение. Тел.: 21-80-25.

СООБЩЕНИЯ

Бурятско-Турецкий лицей №61 объявляет набор учащихся в 7 класс. Прислать документы с 5 по 24 мая. Тел.: 22-54-67.
Угнана машина "Тойота Марк II", г/н У-606-АХ. Вознаграждение. Тел.: 64-33-94, 22-46-45.
25 апреля угнана "Toyota - Exiv", г/н С-201-ВЕ. Вознаграждение. Тел.: 43-03-14.

Навстречу Дням экономики и культуры Кижингинского района

От работы председателя Совета ветеранов района зависит очень много. Зачастую в текущие повседневные дела и заботы мы вспоминаем о ветеранах Великой Отечественной только в светлый День Победы. А ведь с каждым годом ряды ветеранов все редеют. Сейчас мы с горечью говорим, что средняя продолжительность жизни мужчин в России равняется всего 58 годам. А ведь самым молодым фронтовикам уже по 77-78 лет. Позади них тяжелейшие годы войны, ранения, трудные послевоенные годы. Все они нуждаются в заботе и внимании. Порой им бывает трудно ходить по чиновничьим кабинетам, чтобы

В СОВЕТЕ ВЕТЕРАНОВ - ЭНТУЗИАСТЫ

решить свои житейские проблемы.

Три года назад председателем Совета ветеранов Кижинги был избран энергичный человек слова и дела Петр Ермолаевич Быков. Еще раньше он работал зам.председателя райисполкома. Знает о проблемах односельчан не понаслышке. И сразу оживилась работа Совета ветеранов района. Петр Ермолаевич знает всех своих ветеранов-участников Великой Отечественной вой-

ны. Их в районе 102 человека. Ветеранов труда-тружеников тыла 660 человек.

Петр Ермолаевич работает в тесной связи с администрацией района (глава райадминистрации Б.Б.Шаралдаев), с отделами соцзащиты и пенсионным, со школами, где созданы уголки боевой славы.

В больницах имеются специальные койки для ветеранов-фронтовиков. Во многих селах созданы пенсионные фонды,

которые помогают ветеранам в закупке продуктов в Улан-Удэ.

Совет ветеранов района принимает активное участие в мероприятиях, посвященных Дню пожилых людей, Дню инвалидов и, конечно же, Дню Победы. Петр Ермолаевич старается, чтобы все заявки, заявления ветеранов были удовлетворены. Так, в 2002 году поступило 4670 письменных и устных заявлений, из которых 4623 были удовлетворены.

В текущем году для оказания материальной помощи ветеранам администрацией района и Советом ветеранов республики было выделено 45 тысяч рублей.

С представителями районной администрации Петр Ермолаевич частенько выезжает в отдаленные села, чтобы поздравить ветерана с днем рождения или с юбилеем.

Ветеранам района, прямо скажем, очень повезло с председателем их представительного органа.

Бато-Доржо СОДНОМОВ.

Всероссийская газета «Ветеран» поместила зарисовку о прекрасном руководителе, умелом председателе совета фонда ветеранской организации села Могсохон Кижингинского района Н.Ж. Жамьянове. Мы решили опубликовать эту зарисовку в связи с праздником Победы.

Ранней весной 1996 года в бурятском селении Могсохон был создан по предложению сельских пенсионеров благотворительный фонд ветеранской организации. С момента организации его возглавил и по сей день успешно руководит его работой заслуженный работник социальной защиты населения Республики Бурятия, ветеран войны и труда Намжилдоржо Жанаевич Жамьянов. Целью фонда является оказание помощи ветеранам войны и пожилым людям села.

Руководство первого в республике сельского фонда ветеранской организации проводит различные общественные мероприятия и празднование знаменитых дат.

ЗАБОТА О СЕЛЬЧАНАХ

регулярно выделяется по 50 килограммов муки, а также 300-500 рублей на лекарства и стационарное лечение. Семьям умерших ветеранов выделяется на похороны 3000 рублей.

Активисты фонда добились создания в местной школе музея боевой и трудовой славы земляков-ветеранов, издания сельской Книги Памяти и переименования пяти улиц села Могсохон в честь сельских ветеранов-героев Великой Отечественной войны.

-Я хочу через вашу газету, -

говорит Намжилдоржо Жанаевич, - выразить свою благодарность тем людям, которые нам, ветеранам и пожилым людям, помогли. Особенно хочу поблагодарить президента Республики Леонида Васильевича Потапова, министра социальной защиты и труда Степана Гавриловича Ефимова, депутата Государственной Думы Бато Цырендонковича Семенова, председателя совета ветеранов Республики Бурятия Мунко Цыренжаповича Гармаева, главу администрации Кижингинского района Баян-Жаргал Бальжинимаевича Ша-

ралдаева, председателя совета ветеранов района Петра Ермолаевича Быкова, заместителя главы администрации района по агропромышленности Баясхалана Намжилдоржиевича Жамьянова и председателя СКХП села Могсохона Далай Бальжинимаевича Шаралдаева.

За активную работу в ветеранском движении Бурятии президентом Всероссийского совета ветеранов награжден Н.Ж. Жамьянова почетным знаком.

НА СНИМКЕ: председатель совета фонда ветеранской организации села Могсохон Кижингинского района Республики Бурятия Н.Ж. ЖАМЬЯНОВ.

ДОРОГИЕ
ВЕТЕРАНЫ ВОЙНЫ
И ТРУЖЕНИКИ ТЫЛА,
ПОЗДРАВЛЯЕМ ВАС
С ДНЕМ ПОБЕДЫ

БУРЯТ МЯСО ПРОМ

Сэрэгэй албанда шэрүүн хэн гү?

«ТЮФЯК»

(Рассказ)

Сэрэгэй албанда татагдаха- даа Спасска-Дальний хотын авиационно механикуудыг бэлдэдэг найма харын курсдаа абтаа нэм. Тэрэнээ дүүргээд, аяар холын баруун хойто зүг- тэ оршодог Тукумс хотын авиационно полкдо алба хэзээ эльгээгдэб. Минийше албан гэхэд, хүнгэн истребительүүдтэ харишин юулэдэг ажалтай ябааб. Тэндээ жэл алба хээд байтарни, манай ротодо нэгэ буряад хүбүүн бии болобо. Ага тойрогой гэшээл хэн ха. Хоёр буряад холын нютагта уулзажа, тэнсэлгүй баясан бахархан тэбэрлэдэ хэмди. Тэрээхэн хүбүүмни бээр набтархан нэн. Пигдагархан гэхэд болохо. Би өөрөө ротынгоо жэрэхэд, хүүлхээ гурбадахи зогсохоб. Нүхэрни пигдагархан муртөө маряатайхан гэшэнь тэнсэлгүй нэн. Нэгэл набтархан тэбэр юумэн ябаха. Ута үндэр латыш хүбүүдэй хажууда хүйһэнһөөнь тээ дооноуур болохо.

гүйдөөд лэ гарашадаг нэн ааб даа. Ябан нүхэрни үглөөгүүр эртэ үлүүдэ оронһоошые буухаа болишобо. «Рота, на завтрак!» - гэхэн командын гарахадал, оронһоо холжорон бууха. Комвзводнайшые Түмэнэй энэ ааша тоохоёшые болишоо нэн. Түрүүшээр Түмэндэ хүхирхэ, захирха, наряд «вне очереди» гэшыень үгэжэл байха. Тиэхэдэнь Түмэн столоводо хартаабха арилгаад, садатараа эдээлээд ерэхэ. Үшөө намдаа эдихэ юумэ асарха.

Иигэлдэхээр байтарни мининь сэрэгэй албан дүүрэхэ тээшээ болобо. Үдэр сагай ошохо тум Түмэн бидэ хоёрой хаха- саха хаха дүтэлнэ. Нүхэрни урданийхидал уйтайхан дуугай болоно.

Солдадууд тэрэниемни түрүүшээр Түмэн-Түмэнка гэлдэдэг байтараа, ябан «Тюфяк- тюфяк!» гэлдэдэг болошоо бэлэй. Баарлан, тэрэнэймни хай- ратайшые гэшэнь аргагүй нэн. Гомдохо, сухалдаха, үсэрэлдэхэ. Тездэ өөрһөө үндэр хүбүүдэй урда орохо бэшэ даа.

Нүхэрни, нгыень харанхыда баряад, таһа сохихомнай гу! - гээд, Түмэн нэгэтэ дурадаха.

Тездэ харыш, Түмэн! Бидэ хоёрто диилдэхэ хүбүүд эндэш байна аал? Өөһэдөөл намна-набта сохиулаад лэ халахабди! - гээб.

Тиигээд лэ түрүүшээр шугша- гархан, дуугай ябахабди.

Түмэн, бү гомдыш даа! Иигэхээр мартанал ааб даа. Эрэ хүн эмээлтэ хазаартые багтаадаг нэмнай даа! - гээд, нүхэрөө арга- дахаб. Ябан Түмэн «Тюфяк» гэхэн нэрэдээ дадаад, хүбүүдэй: «Тюфяк,» эрэ наашаа! - гэлдэхэдэнь,

Оглобля, надо будет, сам тебя позову! - гээд, хүбүүдые энээлгэхэ. Хэтэрхэдээ, үглөө- нэй физзарядкадашые гарахаа болишоо. Дээдэ яруснаа абиржа бууһаар байтарни, бүхы рота ганса солдадые хүлээхэ бэшэ,

Хоёрдохи дутагдалнай гэхэдэ, Түмэндэ хараһан хубсаһан таарахагүй. Пилотка, фуражка, ушанка Түмэнэй «макушка» дээрэхэнэл орбойходожи байха. Гимнастерко, үмдээ иигэн-тиг- гэн лэ горье, ооһороор хүлижэ, уяжа байгаад үмдэхэбди. Ти- хэдээ Түмэн хүүхэлдэй мэтэ бо- лоод, бүри энээдэтэйгээр ха- рагдаха.

Нэгэтэ гайхажа бараад, нүхэрһөө асуубаб:

Иимыешни мэдэжэ байгаад, военкомадшнни юундэ сэрэгэй албанда татаа юм?

Бү мэдыш! «В армии вытрянитесь!» - гээд лэ, хүбүүдэй дугалдахада абаа бэшэ юм гу... - гээб Түмэн.

Түмэнэй орон нам дээрэ байха. Дээшэ, доошоо абирха бууха- дань, орон дээрээ эрьелдэхэ, хүдэлхэдэнь хоёр оромнай ха- хинаха, нугарха, нэнгэхэ. Мэнэ- мэнэ бутарнааа гу... - гэжэ айхаар болохо.

Би нэгэтэ Түмэндээ хэлэбэ:

Шимни нэгэтэ намайгаа низа дараагүйдөө минингээ орон дээрэ унтадаг болол даа...

Тиэхэгүйдээ - э... Би аргаахан тэршэлхые оролдодогби, - гэхээр минингээ үгэ дуулаа нэн.

тобшо бии болошоод байгаа нэн.

Тэрэгэнэн саһаа гушаад гаран жэл үнгэршоо даа. Энэ хугасаа соо Түмэнтээшые ушарха хуби болоогүй. Хэн, хэмнай өөрын хуби заяанай харгыгаар хата- ралдаа гүбди даа.

Харин эндэ хаяхан Улаан- Үдынгөө гудамжаар уруудажа ябатарни:

Сандан-ан, Сандан! - гэжэ байгаад, нэгэ хүн нэрэ хурагуй хүхиршээбэ гэшээл даа.

Ямар амитаниннь үйлсөөр хүхирэнэ гэшээб! - гээд тойрон харахадам, үйлсын нүгөө талада нэгэ жэбжэгэр үндэр бээтэй хүн зогсоно. Би яашые танинагуйб.

Таамаглажа ядаһаар байтарни, тэрэ хүмни намда дүтлөөд, намай бүхөөр тэбэршээбэ.

Би тэрэ хүнэй дала мүрсөө болошобоб.

Сандан, танинагуй гуш! - гээд, тэрэм маһайтараа энээбэ.

Би тантай танил байһанаа һананагуйб гэбэб.

Тэрэмни намайе гайхуулжа шадаһандаа ехэл сэдхэлээ ханана янзатай.

Сандан, бишни мүнөөхи «Тюфяк» даа! Тюфяк! - гэжэ байгаад, бүри шангаар шууяна.

Бээһээ арай гэжэ холодхоод, адаглан харан гэхээм, урдани үнэхөөрөө Түмэн зогсожо байба.

Мүнөө бинь нүхэрөө бүхөөр тэбэршээбэб.

Амыа даража, аргаахан хөө- рэлдэхэдөө, Түмэмни иигэжэ удхалба:

Бишни албанда абтахадаа, бөөрээс ехээр үбдэдэг нэм. Гэртээшые байхадаа, үбдэдэг байгааб. Хонишоной хүбүүн хаа- яа аршаан дарһанда хуугаад, мүнөөхил хара ажалаа хэхэл

гүбши даа. Тиигэхээр албанда абташооб. Тездэ тэндэшни миний үбшэниие хэн тооход даа. Хүбүүдэй хоморто хүнэй тоодо орожо ябаа ха юмбиб даа. Гансал албанһаа бусажа, аба эжынгээ зөөрин тунһаар ехэ хото горо- дуудаар ябааб. Арга мэргэ хүү- лээб. Тиигэжэл гэнтэ эдэгтээшоб.

Бэрхэш даа, Түмэн! Өөрын нэтэрүү үсэдөөр лэ эрын бээ бөөлээ ха юмши даа! - гэжэ би бахархан баясан хэлэбэб.

Удаань бишни институт дүүргээб. Баатар гурбан хүбүүтэй болооб! За, Сандан, өөр тухайгаа хөөрыш даа!

Хөөрэхэшые ехэ юумэн угы даа. Нютагтаа наһаараа географы заагааб. Гурбан басагатайб.

Мүнөө ехэдээ айлшалажа ерээд ябанаб! Иигэхээр нютагаа бусахамни. Хүгшэмни хүлээшөөб байгаа бээб! - гэбэб.

За, тиибэл түүхэтэ уулзалгаяа тэмдэглэе! Мүнгэндэ ханаагаа бү зобо! Ямар ресторан ошохоёо шэлэ! - гэбэ нүхэрни.

Хэн юун болоод иитэрээ бахарханаш! - гэбэб.

Мүнөө министрэй нэгэдэхи орлогошоор хүдэлнэб. һаяар наһанайнгаа амаралтада гарахаб,

гэн, «Тюфякни» минингээ тохонгоһоо дүнгөөд, дүтын ресторан тээшэ хүтэлбэ. Энэ үедэ Түмэмни үнэхөөр баяр жаргалаар халиһан нюдөө ялалзуулан ябаа нэн. Бишые «Тюфякнигаа» түлөө сэдхэл зүрхөө доһолгон нүхэрөө дахаа бэлэйб.

«Хүн бүхэнэй Түмэн шэнги баяр жаргалтай ябадаг наань, юртэмсэ дэлхэйшые сүлөөтэй- гөөр һунаан эбһээлхэ нэн гү!» - гээд, сэдхэлдэмни ойро зуурын гуниг түрүүлээд, тэрэ дороо үглөөнэй манан мэтэ дэгдэшоо нэн. Хажуудамни баяр жаргалтай «Тюфякни» бардам дорюунаар алхалжа ябаа ха юм!

Дугар ДЫЛГЫРОВ.

Advertisement for IMPACT-CENTR featuring a photo of veterans and promotional text: МАЙ - ТЕХНИКУ по НИЗКИМ ЦЕНАМ, покупай!!! СУПЕРАКЦИЯ. Мы снизили цены, чтобы Вы БОЛЬШЕ СЭКОНОМИЛИ! ДЛЯ ВСЕХ ВЕТЕРАНОВ скидка с НИЗКИХ ЦЕН 10%. И ИМПЭКС-ЦЕНТР. Салон "Эрдэм" ул.Ленина, 25 тел. 21-55-88, ТД "Юбилейный" тел. 44-66-29, м-н "Электросила" 21-33-39.

«ЭТОТ ДЕНЬ МЫ ПРИБЛИЖАЛИ КАК МОГЛИ...»

Невезенье. 1941 г.

Прохрипел паровоз в уссурийские дали и, пыхтя, нас повез по двурельсовой стали.

Оказались потом мы в каком-то Имане, на перроне пустом и в промозгом тумане.

На вокзальном полу кое-как разместились, но до печки к теплу в тесноте не пробилась.

Ранним утром КУОС в городке разыскали: кто до «куба» дорос, те курсантами стали.

Под Московю бои шли в мороз и метели. Одногодки мои в рабстве быть не хотели.

Под смертельным огнем духом крепили могучим, били танки ружьем и бутылкой с горючим.

А захватчик все пёр, в наступление шёл, но достойный отпор лишь у нас он нашёл.

Был в дыму горизонт и стонала земля. Мы все рвались на фронт на защиту Кремля.

Проходили дни зря, толком нас не учили и в конце ноября нам «дипломы» вручили.

Декапот-тихоход покатыл нас обратно. Снова дали мне взвод, но так было досадно.

И я взялся опять, хоть в тылу надоело, в понтонёров внедрять инженерное дело.

По моей ли вине тут пришлось мне остаться? Лучше б там на войне мне за Родину драться!

Алдар ТУМАХАЙН

а старость лет - недугов сводня - гнетет их в городах и в сёлах.

Они бросали вызов смерти за торжество и счастье жизни:

в боях, в кровавой круговерти отдали честно долг Отчизне!

Людская совесть, заработай, глухой не будь ты к ветеранам,

добром, вниманьем и заботой дай облегчение их ранам.

Ветераны войны

Безжалостны войны законы - все в гибельном горело пале. В сраженьях пали миллионы, не меньше без вести пропали...

Повергнув в битвах вражьи страны, подняв в Берлине флаг

Победы, домой вернулись ветераны и одолели здесь все беды.

Осталось мало их сегодня среди цветущих и веселых,

ШЭНЭ НОМ

НЭРЭНҮҮДЫНЬ САГААРУУЛАГДАНА

Агуу Илалтын 55 жэлэй ойдо зориулан, Нелли Коробенкова «Черное крыло плена» гэжэ ном 2000 ондо гаргаһан байна. Энэ номоо автор Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ плендэ абтаһан сэрэгшэдэ зориулаа. Плендэ абтаһан Буряад ороной сэрэгшэдэй хуби заяан тухай иимэ дэлгэрэнгы шэнжэлгэ Н. Коробенковаһаа урда хэгдээгүй юм. Дайнда плендэ абтаһан сэрэгшэдэй хөөрөөндэ, мүн МВА-гэй, ФСБ-гэй архивай материалнуудта үндэһэлэн энэ ном бэшгэдэ.

Плендэ абтаад, фашис концлагерьнуудта амиды мэндэ тэндэһээ гарахын аргагүй байдалда ажал хэжэ, тамын оёорһоо гараһан сэрэгшэдэй хөөрөө зүрхэ сэдхэлээ хүдэлгэнгүй уншахын аргагүй. Эсэгэ орондоо урбагшад гүүлээд, сэрэгшэдэй нэрэн мүнөө сагааруулагдажа байна.

Хархис дайсаднаа Эсэгэ ороноо хамгаалжа, амиды мэндэ плендэ нютагаа бусаха хуби заяатай буряад сэрэгшэд хэд бэ гэдэл, Михаил Николаевич Мангадаев, Бадмацырен Юндунович Юндунов, Гармацырен Раднатарович Будаев, Батомунко Цыбикжалович Цыбикжапов, Бадама Шагдарович Шагдаров, Раднажап Манибадарович Манибадаров гэгшэд болоно.

Эдэ сэрэгшэдэй хатуу шэрүүн, шуһата дайһаа, плендэ нютаг нугаяа бусажа, хүдөө нютагайнаа ажахы бодхоолсожо, үри хүүгэдэ хүнэй зэргэ хүн болгохо аза талаантай байгаа. Мүнөө олонинь наһа баранхай. Жэлһээ жэлдэ дайнда хабаадалсаһан үбгэ эсэгэнэрнай үсөөржэл байна. Энэ ном үнгэрһэн дай, Агуу Илалта асаралсаһан баатар сэрэгшэдэ бү мартагя гэжэ хануула.

Дулма ГУРОДАРМАЕВА.

АХА НҮХЭДЭЙМНАЙ АША

1960-аад онуудаар Хурамхаанай аймагай Дэрээнэй совхозой Уланхаанай отделение эрхилгээр хүдэлжэ ябахад, дайнда хабаадһан Балжин Аюшиев, Само Цыдыпов, Гарма Раднаев, Муханай Берелтуев, Галсан Хорганов гэгшэд бригадирнууд ябадаг бэлэй.

Тэдэнэй нэгэн - Галсан Тангарович Хорганов Дэрээн нютагһаа дайнда эгээл түрүүлэн мордохон юм. Дайнай урда тээ «Ворошиловский стрелок» гэнэн тэмдэг абахын түлөө шалгалтыг эрхимээр тушааһан, сэрэгэй алба хэжэ, алишь талаараа шадамар бэрхэ, шанга журамтай, шиираг үндэр Улаан армийн офицер болоод ябаһан бээ.

Москва, Сталинград, Курск шадарай шанга байлдаануудта хабаадһан, Украина, Белорусси, Прибалтике дайсаднаа сүлөөлэлсэһэн гвардинин ахалаша лейтенант Хорганов Улаан Одоной ордон, «Шэн зоригой түлөө», «Дайшалхы габьягай түлөө» медальнуудыг үбсүүн дээрээ ялзуулан, 1945 ондо нютагтаа бусажа ерэнэн намтартай.

Ерэнээр коммунист Галсан Хорганов партбюрогой зууршалгаар Этхитын бригадада 20 жэл таһалгаряагүй бригадираар ажаллаһан байгаа. Малшадтаа хамгалсадаг, морин косилкын машинист Балдан Базаров үбһэ хурялгын хаһада 170-200 гектар сабшалангай ногоо унагаадаг, хонишод Екатерина Аранзаевна Тыхеева, Жамсаран Эрдыниевна

Дудеева үбэлдөө нэгшье хони гарзалуулангүй ногоондо гаргадаг хэн.

Бригадын бааза Этхитэдэ хоёр амбаар соо 4 морин косилка, тармуурта шагтагалдаг зэр зэмсэг, тоног түгэс хадагалаатай байдаг хэн. Воскреснигэй үедэ 30 хүнэй хэрэглэхэ 40 модон аса тармуур сарай соо бэлэн байха. М.М. Цыренова, С.Н.Цыденова, Ц.Р.Бадмаева, Д.А.Бадмаева түл абалгаар совхоз соогоо түрүү зэргэдэ дабшаа. Үндэр амжалта туйлаһан Этхитын бригада «Октябрин 50 жэлэй ойн нэрэмжэтэ бригада» гэнэн нэрэ зэргэдэ хүртэһэн габьяатай.

Үбэлэй янгинама хүйтэндэ Хоргановай бригадынхид Сээ горхоние хаажа, хашарай (тошоной) уһа Урда-Этхитэ, Үлэгшэнэй нуга сабшалан тээшэ шэглүүлдэг хэн. Ута-Нуурһаа Самбарин Будайн, Занданай Дармайн, Эмэтхэнэй Агваанай, Цыбиков Салаанай буусануудыг уналжа, ногооной үндэр ургаса хурядаг байгаа.

Владимир БАТОРОВ.

ВСТРЕТИЛИСЬ ВЕТЕРАНЫ И ДЕТИ

9 мая праздник Победы отмечают ветераны и дети. Победа - одна на всех. В кинотеатре «Прогресс» состоялся праздничный концерт. Народу было много. Произнесено много слов, славящих победителей.

Дети, правнуки ветеранов Великой Отечественной войны со сцены приветствовали ветеранов, поздравляли с 58-й годовщиной Великой Победы!

Дети, в формах воинов Красной армии, танцевали, пели, понравился танец Алеши Федорова семи лет.

«Только смелым покоряются моря», - пел Алексей Красовский, которому шесть лет. А Тамир Занхоев чувствует себя как опытный артист, хотя ему всего пять лет.

Устроители встречи - администрация Советского района, Совет ветеранов, дирекция кинотеатра «Прогресс». Они хорошо подготовили и провели встречу. Отлично, что «Прогресс», который был открыт в 1955 году, стал местом встреч ветеранов, многих улан-уздцев.

А. КОРОТАЕВА.

ДАБААТЫН ХУБҮҮНЭЙ ДАБШАХЫ ЗОРИГ

1941 оной июнь һарада Дабаатада морин косилкаар сабшалан сабшажа ябаһан Шойжи-Нима Чимитов дайнай эхилхэтэй сасуу дайнда мордожо, Москваһаа Берлин хүрэтэр дабшаһан баатарлиг габьяатай. Улаан сэрэгшэ Чимитов Москва, Смоленск, Минск болон Польшо, Румыни, Чехословаки ороноудай хото нууринуудыг фашис булимтаргаһаднаа сүлөөлэлсөө. Шойжи-Нима Дамбаевич Чимитов мүнөө 86 наһатай болобошье, һонор хүнгэн ябаһаар. Шэн зоригтой артиллерист ингэжэ хөөрэнэ: - Берлин шадар тон шанга байлдаанууд болоһон юм. Одер мүнэни һүнийн харанхыда пантонно онгосоор гаража ябахаднамай, фашистууд аймшагтайгаар довтолоо. Олон солдадууд мүнэнэй эрьедэ хүрэнгүй алуулаа.

Берлиндэ 70 модоной зайд оршодог Ариттен хотын захадхи казарма соо унжажа байһан фашистуудта һүнийдөө гэнтын довтолго хэжэ, хэдэн зуугаад фашистуудыг үлөөнгүй хюдаабди. Тийгэжэ 83240-дугаарай частиин командир, генерал-майор Прохоров намда Алдар Солын орден барюулба.

Германиин нислэл хүрэхэ замдаа Штаргард, Штеттина, Штепениц хотонуудыг довтолон абахань тон бэрхэтэй байгаа. Тус хотонуудта фашис Германиин эгээн хүсэтэй сэрэгшэд байгаа бшуу. Одоошье эндэл манай совет арадай баатар зориг харагдаа. Бидэнэрые Берлин хүрэхэ ябана гэжэ самоледһоо сагадан сагаан дүй листовконууд зүрхэ сэдхэльемнай зоригжууддаг хэн. Март, апрель һарануудта Берлин эзэлжэ

абахын түлөө яһала шанга тулалдаан болоо. Майн 2-ой үдэр Берлин хотодо миний наһанда үзэгдөөгүй шанга тулалдаае мартахагүйб.

Майн 9-дэ Илалтын үдэрые фашис арьяатанай эшээндэ угтаһандаа мүнөөшье омогорхогобди.

Ш.Д.Чимитов Эсэгэ Ороноо Хамгаалгын дайнай I шатын, Алдар Солын орденуудаар, «Шэн зоригой түлөө», Варшава, Прага хотонуудыг сүлөөлэлсэһэнэй, Берлин эзэлэн абаһанай түлөө медальнуудаар шагнаданхай. Дайһаа 1946 ондо нютагаа бусаа хэн.

Берлиндэ Москва хүрэтэр товарна вагоноор 21 хоног ябажа хүрэнэн байна.

«Улаан-Эрхирэг» колхоздоо малшанаар, һүүлшын жэлүүдтэ Дабаатадаа луговодоор ажаллаа. Мүнөө Шойжи-Нима Гажад

нүхэртээ хоёр хубүүдээ, басаганайнгаа аша, зээнэрээ харалсажа, Эрхирэг нютагтаа амгалан тайбан Илалтын үдэрые, 86 наһанайнгаа ойн

баярыг тэмдэглэхэн. Нютагай үндэр наһатай үбгэндэ ута наһа, удаан жаргал хүсэнэб.

Владимир БАТОРОВ.

«ЯМААТЫНГАА талмайга ЯНГАА татан дуулая»

РСФСР-эй арадай гэгээрэлэй отличник, Буряад Республикын эрдэм нуралсалалгай габыята хүдэлмэрилэгшэ, Улаан-Удын педколледжын хоровой дирижированиин багшаар аша үрэтэйгоор хэдэн арбаад жэлдэ хүдэлхэн Д.Д.ИМЕНОХОЕВА тус ансамблин байгуулагдана сагнаа толгойлжо, зохёохы коллективы хүсэндэнь хүргээн габыятай юм. Нютагай эдэбхитэдэ - Ныгдэнээ гарбалтай Р.Н.Буркина, Үшөөһэнһөө - О.О.Николаева, Бадарханһаа - Н.Д.Николаева, Алайрһаа - Т.М.Санжиева гэгшэд эхинһээн абаад, эгээл эдэбхитэдынь, үнэн найдальны байгаа.

- Алайрай ёһо заншалнууды дэлгэрүүлхын, дуу, хатарайнь онсо шэнжэнүүды хэргээхын, зондо харуулхын тула ансамбль байгуулаа бэлэйбди. Зорилгомнай зохисотойгоор бэлээ гээд мүнөө хэлэхэ эрхтэйбди. Хуушанай дуу хатарһаа, дүрбэн язын ёохорһоо гадна мүнөөнэй композиторнуудай дуунууды гүйсэхэдэг гээшэбди. Ойн баярайнгаа үдэшэдэ Юрий Ирдыевэй, Анатолий Андреевэй, Баир Батодоржиевай, Владлен Пантаевай, Лариса Санжиевагай дуунууды эдэлүүлээбди, - гээд, Домна Дамбиновна хөөрэнэ.

Энэ үдэшэ гансалдуу, хатарай бэшэ, дурсалгануудай үдэшэ болоо гээд концерты хүтэлэгшэ, поэт, хизаар сютагаа шэнжэлэгшэ Альберт Дмитриевич Уланов хөөрөө һэн. Алайрай эрхим хүбүүд - сютагай эблэлэй советэй түрүүлэгшэ А.П.Абашеев, Буряад Республикадахи ахмад федеральна инспектор Б.В.Данилов, «Байкалфарм» АО-гой генеральна директор И.Э.Матханов, Зүүн зүгэй медицинһын түбэй директор А.И.Бартапов, «Эвенкия-золото» предприятие толгойлогшо Ю.М.Тармаев, БГСХА-гай, багшанар В.Е.Буркин, К.А.Васильев, ВСГТУ-гай, БГУ-гай түлөөлэгшэд Ю.П.Агнаев, К.Н.Федоров болон бусад хамтын, хубингаашы хайра туһа үзүүлээ, саашадаа үзүүлхээр бэлэн байһанаа мэдүүлээ.

Россин габыята артистка К.Д. Шулунова, БГУ-гай багшын ажалал ветеран С.В.Вампилова, хүдөө ажахын эрдэмэй доктор К.А.Васильев, республикын искусствын габыята ажал ябуулагша, республикын эрдэмэй габыята ажал ябуулагша А.В.Тумаханы, бусадшы сэдхэлэй найхан үгэнүүды хэлэжэ амаршалаа, амжалтатай, азатай ябахынь ансамблин гэшүүдтэ хүсөө. Мэдээжэ дуушан, Буряад Республикын арадай артист К.К.Миткинов эдэ жэлнүүдтэ мэргэжэлэй талаар саг үргэлжын туһаламжа түрэл коллективтээ үзүүлжэ ябаа гээд онсолон тэмдэглэмээр юм.

**Ямаатынгаа талмайга,
 Ялаан харын толондо
 Ялтас хэлтэс мушхаржа,
 Янгаа татан дуулая.**

**Алайр голой эрьедэ
 Атар ногоо хүрмэжэ,
 Аятай хүниин нааганда
 Аяглажа хатарая.**

**Гэртээ юундэ хуухамнайб
 Газа тээшээр гараял гаа,
 Гараа шангаар барилсаад,
 Голоо таһа хатараял гаа.**

Ингэжэ уран зохёолшо А.В.Тумаханын үгэ дээрэ арадай аялгаар найруулан хүгжэм зохёогдожо, ансамблин репертуар бажуулагдаа юм.

Дуунуудай дундуур шүлэгэй мурнуудай эдэлхэн сортоотой, абьяастай лэ. Альберт Уланов, жэшээлбэл, өөрынгөө зохёон шүлэгөө оншотойхооор уншаад үгөө гээд харагшад тэмдэглэнэ һэн:

**Аялата нуурнай
 алярхангал
 Аалиханаар доошоо
 уруудана,
 Аяла уһаяа долглуулан
 Алайр голоороо суурятана.**

**Алайрай хүбүүдэй
 гуулахагашы,
 Аягай басагад хүхилдэнэ гү?**

**Аалиханаар гураяа
 мэдуулахэдэнь,
 Алярхан, энэздэн баярлана гү?**

- Энэ үдэшэ шог дуунууд илангаяа шэмэглээ. Арадай зохёолшон, дуушан байһан Манзар Мангутович Ташканзын зохёонон дуунууды Домна Дамбиновна Именохоева Нелля Борисовна Савинова хоёрой гүйсэхэхы шагнаһан һайт. Энэсэдтэйшы, удхыншы талаар угаа һонин, жэтэй гоё байгаа даа, Ташканзын дуунууд, - гээд, Альберт Уланов хөөрбэ.

...Тоонтоһоо нилээн холо оршообшы, энэ дэлхэйдэ тэнжээн табиһан нютагаа сэдхэлдээ нангинаар шэбшэн - дурсан, тахилгатай хада уулануудаа, оооо бунхануудаа дурдан, сэдхэлэйнгээ гэрэл сэгнэн ябана, алайраархин. Таагдашагүй таабари мэтэ орёо ордохотой энэ дэлхэй дээрэ паартай нангин түшгэ тулгуури мэтэл түрэл нютагай шарай. Тиймэһээл «Алайр» ансамбль табан наһая гүйсөөд, талаан золотой замаар дабшабал даа, дам саашаа. Амжалта хүсэе. «Алайр» ансамбльдэ: «Аяла хүбүүд, басагадтай нютагайнгаа нэрые үргэн, үндэр үршөөл хайрадань хүртэн ябахань болтогой лэ!»

Галина ДАШЕЕВА.
 ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Д.Д.Именохоева (зүүн гарһаа хоёрдохи) ансамблин гэшүүдтэй.

XVII ЖАРНАЙ ХАРАГШАН ХОНИН ЖЭЛ

НАЖАРАЙ ЭХИН УЛААГШАН МОГОЙ НАРА

Буряад литэ	11	12	13	14	15	16	18
Европын литэ	12	13	14	15	16	17	18
Гараг Нэрэ Үдэр	Дабаа Һара помед.	Мягмар Марс вторник	Һагда Меркури среда	Лүрбэ Юпитер четверг	баасан Солбон пятница	Бимба Сатурн суббота	Нима Наран воскр.
Үнээ Үдэр	хүхэгшэн тахья	улаан нохой	улаагшан гахай	шара хулгана	шарагшан үхэр	сагаан бар	сагаагшан туулай
Мэнгэ	7 улаан	6 сагаан	5 шара	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара	1 сагаан
Һуудал	уула	модон	хии	гал	шорой	түмэр	огторгой

Гарагай 2-то шэньи 11 (майн 12). Хүхэгшэн Тахья, 7 улаан мэнгын, хада уулада нуудалтай үдэр.

Бурханда мүргэхэ, Наранда, һарада, бусад юртэмсэнүүдтэ шүтэхэ, лүн абаха, бурхан, сахюуса, тэнгэри, лусууд тахиха, тангаригаа болоулха, дайсаниие номгодохо ба дараха, наһа утадхалгын хэрэг бүтээхэ, даллага абаха, абаһанаа бусааха, үрһэ тариха, модо нуулгаха, худалдаа наймаа хэхэ, гэрэй һуури табиха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Гэбшые мал үүсэхэ, хүншүү гаргаха, шуһа ханаха, тоонхэхэ, тушаал эзэлхэ, худалдаа наймаа хэхэ, үгэлэгтэ үгэхэ, замда гараха мэтын үйлэнүүд хорюултай.

Бэри буулгаха, наһа барагышы хүдөөлхэ тухай асуудалнуудаар дасанда хандагты.

Энэ үдэр үһэ абаа һаа, бэын юрэнхы тамир һайжарха.

Гарагай 3-да шэньи 12 (майн 13). Улаан Нохой, 6 сагаан мэнгын, модондо нуудалтай үдэр, бурханда мүргэхэ, зальбарха, нүгэлоо наманшалха, бурхан, сахюуса, лусууд тахиха, дасан (дуган), мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүды бодохоо, тараг бэрхэхэ, айраг халааха, номнол хэхэ, буян үйлэдэхэ, үзэгтэ һураха, балин шатааха, модо нуулгаха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Гэхэ зуура юумэ бузарлаха, хүниие үзэн ядаха, модо отолхо, үһсэ угааха, замда гараха, нүүхэ, суглаа зарлаха, мори, үхэр худалдаха мэтын үйлэнүүды сээрлэхээр.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, үбшэн хүрэхэ.

Гарагай 4-дэ шэньи 13 (майн 14). Улаагшан Гахай, 5 шара мэнгын, хиидэ нуудалтай үдэр.

Тантрын тарнинууды ушшаха, бурханда, сахюусалта үргэл үргэхэ, номнол хэхэ, дуган заһабарилха, шэнэлхэ, дасан, сэргэ бурхан болон хүрэг арамнайла, ном оршуулха, абаһанаа бусааха, өөрыгөө аршаанаар арюудхаха, шажанай һайндэр эмхидхэхэ, наһа утадхалгын хэрэг бүтээхэ, амгалан байдалай түлөө үргэл хэхэ, эм найруулха, хубсаһа эсхэхэ, тараг бэрхэхэ, айраг халааха, гэр барилгын модо бэлдэхэ.

Зүгөөр энэ үдэр мал худалдаха, сангарил хураха, маани сахиха, газар, худаг малтаха, боогэй хэрэг эрхилхэ, модо үндэһэтэйн унагааха, тангариг үргэхэ, шулуу шорой хүдэлгэхэ, олзын хэрэг эрхилхэ мэтын үйлэнүүд хорюултай.

Бэри буулгаха, наһа барагышы хүдөөлхэ тухай асуудалаар дасанда хандаха шухала.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, сол ушарха.

Гарагай 5-да шэньи 14 (майн 15). Шара Хулгана, 4 ногоон мэнгын, галда нуудалтай үдэр.

Бурханда мүргэхэ, зальбарха, лусуудта, галда үргэл үргэхэ, наһа утадхалгын хэрэг бүтээхэ, бэри буулгаха, субарга, сэргэ бурхан бүтээхэ, замда гараха, юумэ худалдаха, худалдажа абаха, аңдалдаа хэхэ, түмэр хайлуулха, буянта хэрэг үйлэдэхэ, эм найруулха, шуһа ханаха, тоонхэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Харин үхибүү хүлдэ оруулха, бага хүүгэды гэрһээ холо эльгэхэхэ, үһсэ угааха, үхэр үүсэхэ, ном оршуулха, нүүхэ, үрһэ тариха мэтын үйлэнүүды эрхилжэ болохогүй.

Бэри буулгаха тухай, наһа барагышы хүдөөлхэ тухай асуудалаар дасанда хандаха шухала.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаал, эг зөөри арьбажаха, мал үдэхэ.

Гарагай 6-да шэньи 15 (майн 16). Шарагшан Үхэр, 3 хүхэ мэнгын, шоройдо нуудалтай үдэр.

Наһа утадхалгын хэрэг бүтээхэ, бурханда мүргэхэ, үргэл үргэхэ, илангаяа Аюуша бурханда мүргэхэ, зальбарха, дасан (дуган), мүргэл шүтээнэй бусад зүйлнүүды бодохоо, тэдэниие арамнайла, бүлынгөө амгалан байдалай түлөө үргэл үргэхэ,

даллага абаха, бурханы шэрээдэ Мандал табиха, буянта хэрэг үйлэдэхэ, түмэрэй дарха хэхэ, хяһа гаргаха, тангаригаа болоулха, эльбэ, ада шүдхэр дарха, лусуудта үргэл үргэхэ, «чавдор» (уһан балин), «лудор» (лусуудай балин) гаргаха, эм найруулха, эм элэхэ мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Харин абаһанаа бусааха, модо сабшаха, газар малтаха, тэнгэридэ үргэл хэхэ, гэрэй һуури табиха, тушаал эзэлхэ, хадын оройдо дарсаг үлгэхэ, гэрһээ хэрэглэл гаргаха, наһа барагышы хүдөөлхэ, бэри буулгаха мэтын үйлэнүүды тэбшэхээр.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаал, амгалан байдалга һайн.

Гарагай 7-до хуушанай 16 (майн 17). Сагаан Бар, 2 хара мэнгын, түмэртэ нуудалтай үдэр. Хутагын хурса үдэр.

Бурханда мүргэхэ, даллага абаха, буян үйлэдэхэ, эм найруулха, абаһанаа бусааха, модо сабшаха, ада шүдхэр зайлуулха, хараал сараха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Зүгөөр шуһа ханаха, тоонхэхэ, тэнгэри тахиха, һүни ябаха, үхибүү хүлдэ оруулха, бага хүүгэды гэрһээ холо эльгэхэхэ, хүбүүды сэрэгтэ үдэшэхэ, худаг малтаха, засаг буляалдан хоорондоо хөморолдохо, замда гараха, хутага бүлюүдэхэ, зэр зэмсэг хэхэ мэтын үйлэнүүд хорюултай.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, үбшэн хүрэхэ.

Гарагай 1-дэ хуушанай 18.Энэ һарада 17-ной үдэр байбагүй. (майн 18). Сагаан туулай, 1 сагаан мэнгын, огторгойдо нуудалтай үдэр.

Бурханда мүргэхэ, бурханда, сахюусалта үргэл үргэхэ, буян үйлэдэхэ, тараг бэрхэхэ, айраг халааха, дасан (дуган), субарга, сэргэ бурхан арамнайла, сангарил хураха, маани сахиха, наһа утадхалгын хэрэг бүтээхэ, даллага абаха, бисалгал үйлэдэхэ, залуу мал эмнихэ, даагадай һүүл, дэлһэ тайраха мэтын үйлэнүүдтэ һайн.

Гэхэтэй хамта замда гараха, хубсаһа эсхэхэ, эм найруулха, сэргэм үргэхэ, үбшэ аргалха, худалдаа наймаа эрхилхэ, үхибүү хүлдэ оруулха, бага хүүгэды гэрһээ холо эльгэхэхэ, хутага хурсадаха, зэр зэбсэг дархалха мэтын үйлэнүүд хорюултай.

Энэ үдэр хүнэй үһэ абаа һаа, малай болон эг зөөриин гарза болохо.

«Айдаһатай ушар» гэхэн конкурсдо НУРГААГ ҮРГЭЛХЭН... НҮҮДЭР

Энэ ушар Яруунын аймагай Эгэтын-Адагта, голой хойто бээдэ болоһон юм.

Минии эжы энэ ушар тухай һанан-һанан хөөрэдэг юм һэн.

Дайнай урда тээ гуһаад онуудай эхин багта хабарай тарилгада байһан колхознигууд полевой стан дээрэ байрладаг һааб даа. Минии эжы Жаахаңдин (дайнаа бусаагүй юм һэн даа, хөөрхы) Цыжибтэй ажалшадтаа эдэз шагнадаг һэн ха.

Үдэр бүри нэгэл сагта Цыжиб хээтэй һургаа үргэлхэн хүниие (али һүүдэр юм һэн гү?) харадаг болошобо.

- Тээ тэрэ - хадын боорёор һургаа үргэлхэн хүн ябана, - гэжэ Цыжиб хээтэй анха түрүүн хэлэхэдэ: «Алин, алин?» - гээд, минии эжы юушы харабагүй ха.

- Юутэ хэлэнгиши даа? Балай юумэ харагдаһагүй, - гэбэ юм ааб даа, минии эжы.

- Хаагуур нодэншин ошоно гэшэб? Харыш һайнаар, - гэжэ Цыжиб хээтэй һургаа үргэлхэн хүниие хургаараа заажа байгаа, эжыдэмини харуулха гэжэ ядаба һааб даа. Удангүй тэрэнь гүбээтэй саана ороод харагдахаа болишобо.

Гэбшые үгөөдэрын, нүгөөдэрын - үдэр бүри нэгэл сагта, үдын хоол барихааа зоной ерээдүйдэ үнөөхин Цыжиб хээтэйд харагдадаг болоһон юм. Һургаа үргэлхэн хүниие эжыдэ харуулха гэжэ Цыжиб хээтэй зобохо даа.

Энэ ушар хэды саг соо үргэлжэһон юм, бү мэдэе. Зүгөөр нэгэтэ тэрэ хүниин эжын нодэндэ харагдаба юм хаш даа.

- Ута гэгшын һургааг ээм дээрээ үргэлхэн, өөрөөшые ута, гажа буруу юумэ харажархөөд, хуухым үһэн үрзыхэдэл гээ һэн. Одоо маани мэгэмээ уншаһан гэшэм аргагүй, - гэжэ эжы хөөрэдэг һэн. - Тэрэһинэ хойшо хараха һүзэгни хүрэхээ болишоо һэн...

Жаахаңдин Цыжиб тэрэл жэлдэ наһа бараһан байдаг.

Ц.ЦЫРЕНОВА.

ДАРХИНТЫН СЭРЭГШЭДТЭ ХҮШӨӨ БОДХООГДОХОНЬ

Захаминай Дархинта гэжэ тосхонхоо татагдаһан 60 сэрэгшэдэй 28 бусаагүй хүбүүдэйнь дүрсэ, шарайнууд хорёод-гушаад наһатайгаар нютагайнгаа зоной сэдхэлдэ үлэшэһэн байдаг. Эдэ сэрэгшэдэй элинсэг үбгэ эсэгэнэр болбол гэртэ болон хүрхүүд угай зон 300-гаад жэлнүүдэй саада тээ Түхэнэй Больгёо (Култук), Улаан Шулуун, Табалта гэжэ газурнуудһаа ерэжэ, Захааминда нютагжаһан түүхэтэй.

Мүнөө үедэ Захаaminaй бүхы 30 гаран тосхон, нууринуудта дайнда унаһан сэрэгшэдэй хүшөөнүүд бодхоогдонхой байдаг. Гансал холын Дархинта тосхондо иимэ хүшөө угы юм. Тиймэнээ тоонт нютагайнгаа 28 сэрэгшэдэй нэрэнүүдэ мүнхэлһэн хүшөө бодхоохо зорилготой ажалай ветеран, уг гарбалаа һайн мэдэдэг, аша зээнэрээр үнэр баян Дымбрыл Цыденжапович Гармаев таабай үүсхэл гаргажа, мүнөө эмхидхэлэй болон хүшөө барилгын хүдэлмэри хэжэ байнхай. Хүшөөгэй эскиз-зураг республикын мэдэжэ уран зурааша, дайнай болон ажалай ветеран, хүндэтэ Доржо Дымпилович Гармаев зохиёжо зураа. Энэ хүшөө нээлгэнэй ёһолод Захааминдахи хилын харуулай сэрэгшэдтэй хамта Дархинтын Ехэ обоо тахилганай үдэр (июниин 20-25-да) үнгэргэгдэхөөр хараалагдана.

Добтолон ороһон дайсадһаа Эсэгэ ороноо хамгаалжа унаһан Дархинтын баатар сэрэгшэдэй нэрэнүүдэ һананабди, дурданабди: Ажитов Радна, Бабуев Очир, Бадмаев Бальжан, Базаров Цыбикжап, Батув Дамдин, Ганжуров Цыбик-Доржо, Гармаев Гонгор (Бальжуунай), Гармаев Урианхай, Гармаев Халзан, Гончиков Гомбо, Данзанов Бадма, Дареев Идам, Дондоков Дамдин, Дымбрылов Базаржаб, Очиров

Гарма, Ринчинов Нимбу, Содномов Радна, Сосоров Бадма, Цыденов Бадма, Цыденов Доржуухан, Цыденов Дымбрыл, Цыремпилов Гомбо, Цыренжапов Цыбик, Цыренов Буда, Цыренов Будажап, Шагдуров Цыден (Сэдүү), Шагжиев Сагаан-Хүбүүн, Янданов Буда.

Энэ хүшөө нээлгэнэй ёһолод хабаадалсаһаа түрэл һайхан нютагтаа зунай сагта айлшалан эрхыетнай, республика соогоо ажаһуудаг Дархинта нютагай зоние урижа байнабди. Бүхы асуудалуудаар удаадахи хоёр хүндэ хандагты, хонходогты:

г. Улаан-Үдэ, улица Сахьяновой, 6,
Бурятский научный центр,
Институт монголоведения,
буддологии и тибетологии,
дом. телефон: 43-39-16
Бабуев Сергей Дамдинович
или

г. Закаменск, ул. 2-я Нагорная, д. 19,
дом. телефон: 58-72,
Гармаев Дымбрыл Цыденжапович.

«Миний мүшэн шиний мүшэнтэй...» гэхэн конкурсдо ТҮРҮҮШЫМНИ ИНАГ ДУРАН

Эгэшэжэ Нэржэд басаганай зүрхэндэ
Эльгэлэн халуунаар шэнгэжэ,
Гэрлэхын тухайда бодогшо һэмди
Гэрэлтэй харынгаа толон дорго.
Үдэһын залуушуулай наадагана
Урихан шарайтай Нэржэдхэн
Намаяа зохидхоноор хаража,
Нааганай дүхэрэг соо дуулагша һэн:
«Унаашал мориим ундалуулсан,
Урданаас эхитэй Ононойн гол.
Ушарсан нүхэрни залуухан юм,
Урдахан Буряадаас ерсэн юм.
Хазартал мориим ундалуулсан,
Хаданаас эхитэй Ононойн гол.
Ханилан нүхэрни залуухан юм,
Харихан Буряадаас орсон юм».
Хахад жэл хүдэлөөд байтарни,
Халуухан зүрхэмни доһолоо һэн.
Хүлээгээшьегүй ажаллан байтарни,
Хүниие дахуулаад ерэнэн
Урта-Насан жолоошомнай
Урин зохидоор намгаа хандаа:
«Тушаан боложо, энэ ород хүндэ
Тушааха болоош, Доржопалан,
ажалаа».

Хэбэд номхон Хэжэнгээ бусахаа

Хэлэшэгүй ехээр
баярлаалби.
Хээээдэшье нангин
буусая
Хэтын хэтэдэ мартаха
аалби?!
Нютагаа ошохо
болоһондоо,
Нютагагүй бэлэйб
сэдхэлээ.
Нюурын ондоо болоо һэн Нэржэдэй
Нулимса адхархаар эһээ.
Түрүүшымни инаг дуран
Түргэн һалбаран сэгэлээ.
Дуулаһан һүүлшын гууниин
Дурасхаал болон үлэнхэйл:
«Уулын үндэрэй хайлаасан
Үмхирдэг юм байн даа үндэсэнээсээ.
Ушаржаш сайханаар суужас байтараа
Орхидог юм байн даа амидыгаар.
Хадын үндэрэй хайлаасан
Хагардаг юм байн даа үндэсэнээсээ.
Ханилжас сайханаар суужас байтараа
Хаядаг юм байн даа амидыгаар».

Доржопалан ДЫМБРЫЛОВ.

ОЧИРОВ Батомунко Ринчинович

Буряад Республикын ниитын мэдэжэ ажал ябуулагша, бэлгитэй бэрхэ хүтэлбэрилэгшэ ба эмхидхэлшэ, залуушуулые нурган хүмүүжүүлэгшэ, энэрхы һайхан сэдхэлтэй хүн-Батомунко Ринчинович Очиров гэгтэ наһа бараба.

Б.Р.Очиров 1934 оной июниин 27-до Буряадай АССР-эй Хурамхаанай аймагай Хонхино нютагта түрэнэн байгаа. Дунда нургуули дүүргээд, тэрэ Новосибирскын электротехническэ институтай оюутан болоо һэн. Тэрэ гэхэнээ хойшо бүхы ажаябадалын республика дотороо хэлхээ холбооной хэрэгсэлнүүдэ али бүхы талаарны хүгжөөлгэдэ зориулагдаһан байгаа.

Батомунко Ринчинович Сэлэнгын хэлхээ холбооной конторын даргын орлогшоор, Улаан-Үдын хэлхээ холбооной электротехникумэй директорээр, партиин Улаан-Үдын горкомой промышленно-транспортна таһагые даагшаар, Улаан-Үдын городской Советэй гүйсэдхэхы комитетэй түрүүлэгшын орлогшоор хүдэлбэ.

1975 ондо тэрэ Буряадай АССР-эй хэлхээ холбооной үйлдбэрийн-техническэ хүтэлбэрийн даргаар томилогдоо һэн. Тэрэнэй хүтэлбэри дор республикын арадай ажахын энэ шухала һалбари али бүхы талаараа үргэнөөр хүгжөөгдэһэн, мүнөөнэй түхээрэлгэ хэрэгсэлнүүдээр хангагдаһан, тийгэжэ дэлхэйн телекоммуникационно системын хубинь болоһон байгаа.

1970-1990 онуудта Батомунко Ринчиновичэй кадрнуудай политика таарамжатай һайнаар, шадабаритайгаар бэелүүлһэнэй ашаар мүнөө «Электросвязь» гэжэ акционернэ бүлгэмэй кадрнуудай эшэ үндэһэн болодог мэргэжэлтэ хэлхээ холбоошодой хэдэн үе нурган хүмүүжүүлэгдэ һэн.

Б.Р.Очировай эдэбхи үүсхэлээр, оролдолго хэһээлээр Буряад орондо радиорелейнэ лининүүд баригдаһан, хэмэл ододой ашаар хэлхээ холбоо тогтоодог станцинууд тодхогдоһон, 1995 онһоо 2000 он болотор мүнгэ һомололын 5 асари ехэ проектнүүд бэелүүлэгдэһэн байгаа. Энээнэй ашаар хотонууд хоорондын телефоной сеть саг соогоо хэһэбэн шэнэлэгдэһэн, нүүдэл радио-холбооной түхээрэлгэ, мүн автомат телефоной станцинуудай хоорондо оптико-утаһата транспортна сеть байгуулагдаһан юм.

Батомунко Ринчинович ниитын эмхинүүдэй эрилтэ хэрэглэмжэнүүдтэ, гуйлтануудта ехэ анхаралтайгаар хандажа, мүнгэ зөөри таһалжа үгэдэг, дайнай болон ажалай ветерануудта, Чечен Республикада наһа барагшатай бүлэнүүдтэ, нютагаархид-хурамхаанайхидтаа гүһадаг байгаа.

Б.Р.Очиров «Хүндэлээй Тэмдэгэй», Ажалай Улаан Тугай, Хани Барисанай орденуудаар, «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ шэн габьяата ажалай түлөө», «Шэнэ газар элдүүлһэнэй түлөө», «Байгал-Амарай түмэр зам барилсаһанай түлөө», «Ажалай ветеран» гэжэ медальнуудаар шагнагдаһан, «Буряадай АССР-эй хэлхээ холбооной габьяата хүдэлмэрилэгшэ», «Россин габьяата хэлхээ холбоошон» гэхэн хүндэтэ нэрэ зэргэнүүдтэ хүртэһэн, СССР-эй Министруудэй Советэй Гүрэнэй шангай лауреат болоһон байгаа.

Батомунко Ринчинович Очировай ариун һайхан дурасхаал тэрэниие таниха, мэдэхэ, тэрэнтэй хамта ажаллаһан хүнүүдэй зүрхэ сэдхэлдэ хэтэдэ үлэхэл.

А.В.Потапов, А.Г.Лубсанов, К.А.Будаев, В.И.Халанов, В.О.Гейдебрехт, В.К.Агалов, И.И.Калашников, Б.В.Данилов, Б.Г.Бальжиров, И.М.Егоров, В.В.Перелаяев, Н.И.Быков, Л.Д.Турбянов, О.В.Хышиктеев, Е.М.Пальцев, Н.И.Атанов, И.Б.Дагбаев, В.В.Бубнов, С.А.Тимин, А.П.Капустин, Г.А.Айдаев, М.Ц.Гармаев, Д.Ц.Будаев, Б.К.Бородин, К.П.Альцман, С.П.Борголов, П.А.Буинов.

«Электросвязь» гэжэ ОАО-гой урдын генеральна директор
Батомунко Ринчинович
ОЧИРОВАЙ

саһаа урид наһа бараһан ушараар Буряад Республикын Президентын Мэдээсэлэй ба хэблэлэй хэлтэсэй коллектив түрэлхидтэнь, дүтын хүнүүдтэ гүнзэгы шанала гашуудалаа мэдүүлнэ.

Наһа барагшатай хахасалгын ёһолол майн 9-дэ 10-һаа 12 саг болотор Электро-хэлхээ холбооной хотын узелай байшан соо (Жуковскийн үйлсэ, 1) боложо, 12 саһаа хүдөө гаргагдаха.

«Электросвязь» гэжэ ОАО-гой урдын генеральна директор, «Улаан-Үдын сотово хэлхээ холбоон» гэжэ акционернэ бүлгэмые эмхидхэн байгуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ
Батомунко Ринчинович
ОЧИРОВАЙ

саһаа урид наһа бараһан ушараар Буряад Республикын Президент болон Правительство түрэлхидтэнь, дүтын хүнүүдтэ гүнзэгы шанала гашуудалаа мэдүүлнэ.

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Генеральна директор - ахамад редактор А.А.АНГАРХАЕВ.
Редактор Г.Х.ДАШЕЕВА.

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: И.М.ЕГОРОВ, И.Б.ДАГБАЕВ (Буряад Республикын Правительство), Ф.П.БОТОВА, Ц.Э.ДОРЖИЕВ (Буряад Республикын Арадай Хурал), Н.Д.НАМСАРАЕВ (генеральна директорэй 1-дэхи орлогшо-ахамад редакторай орлогшо), Т.В.САМБЯЛОВА (секретариадые хүтэлбэрилэгшэ-генеральна директорэй орлогшо), А.Б.ГУРОДАРМЕВА (редакторай орлогшо), А.Д.ЭРДЫНИЕВА (харюусалгата секретарь), таһагуудые даагша: В.Г.ГОМБОВА, Н.Д.БАДМАРИНЧИНОВ, А.А.ФАДЕЕВА, В.Д.ДАМДИНОВА, Б.В.БАЛДАНОВ.

Хэблэлэй байшанай телефонууд: генеральна директорэй-ахамад редакторай - 21-50-96, приёмнын - 21-54-54 (факс), ген. директорэй 1-дэхи орлогшо-ахамад редакторай орлогшын - 21-68-08, ахамад редакторай орлогшонорой - 21-64-36, 21-33-61, редакторай орлогшын - 21-54-93, секретариадай - 21-50-52; таһагууд: экономикын болон политикын - 21-63-86; соёлой болон түүхын - 21-60-21; «Морин хуур», «Вершины» журналнуудай, «Буряад Республикын Хуули таһагшын» суглуулбаринин редакци - 21-55-97; залуушуулай, оюутад ажабайдалай болон олонингын хүдэлмэрийн, «Одон» журналай редакци - 21-50-52; мэдээсэлэй - 21-67-81, спортын - 21-54-93, рекламн - 21-62-62, коммерческэ ажалай - 21-55-97; компьютерна түбэй - 21-66-76, бухгалтеринин - 21-23-67.

Редакцида ороһон материалнууд
шүүмжэлэгдэдэггүй, мүн
авторнуудтань бусаагдадаггүй.

Тоонуудай, бодото баримтануудай, хүнэй, нютагай нэрэнүүдэй
бэшэлые хазагайруулаһан ушарта авторнуудын харюусалгатай.
Редакциин һанамжа автарайхитай адли бэшэ байжа магад.

Манай адрес:
670000, Улаан-Үдэ хото,
Каландаривилин үйлсэ,
23, Хэблэлэй байшан
"Буряад үнэн".
E-mail:
unen@mail.ru.

Газетэ хэблэлэй 4
хуудан хэмжээтэй.
Индекс: 73877.
Хамтын хэбэг - 60000.
Хэблэлдэ
тушаагдаһан саг - 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн
АО-до газетэ 9000
хэбэгээр хэблэгдээ.
Директорэйнь телефон: 21-40-45.
Б-0165-дахин номертойгоор
бүридхэлдэ абтанхай.